75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 49. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го БЕРЕЗНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 14, 1968 No. 49. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 13 березня, 1968

В АМЕРИЦІ

ДВА ОЗБРОЄНІ РЕВОЛЬВЕРАМИ ЧОЛОВІКИ змусили літак ДС-8 з Флориди летіти на Кубу, де вони висіли і залишилися, а літак із 51 пасажиром і 7-ма членами залоги після 7-ох годин вернувся на Флориду. Досі не відомі прізвища тих, що хотіли дістатися на Кубу. Виглядає, що вони мали порозуміння з керівництвом летовища на Кубі, де знали назву й число літака, хоч пілот не подавав їм радієм жадних про це відомостей. Стюардеси на літаку оповідають, що два чоловіки, які сиділи спокійно на літаку, коли літак піднісся вгору, встали зі своїх місць та пішли до пілота, змушуючи його летіти на Кубу. Це вже третій такий випадок в останніх трьох тижнях.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ, ЩО ЗДА мають таку велику силу і такі природні ресурси, що можуть „протиставитися кожному ворогові денебудь в світі, але не можуть цього зробити в себе вдома." Президент сказав, що однією зі слабостей цієї країни є те, що американці копають ямки один під одним і жують себе немов тютюн для жування. Президент сказав ці слова під час складення присяги нового голови Цивільної Аеронавтичної Ради Джана Г. Крукера, який займає становище після Чарлза С. Морфі, який перейшов на дорадника до Білого Дому.

В СТОЛИЦІ ОРЕҐОН ЯК КАНДИДАТИ на номінацію вписані аж вісім кандидатів. З міста Ню Йорку є їх аж два: республіканець губернатор Рокефеллер і демократ сенатор Роберт Кеннеді. Крім цього ще на списку є такі кандидати республіканці: Ніксон, сенатор Персі з Іллиной і губернатор Ріґен з Каліфорнії. З демократів зареєстровані такі кондидати: президент Джансон, сенатор Юджін МекКарті з Міннесоти та колишній губернатор Алабами Джордж Воллес. Стейтовий секретар Клей Маєрс має право вписати на виборчий список всіх, кого згадується між можливими кандидатами, а окремі кандидати можуть до 22-го травня домагатися скреслення з виборчого списка. Правибори в Ореґоні відбуваються 28-го травня.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВИЗНАЧИВ 17 ТРАВНЯ як День Національного Оборонного Транспорту. Президент закликає в тому дні вшанувати той промисл, який допомагає перевести швидку й повну мобілізацію широких американських оборонних ресурсів під час можливої війни. Під час миру, пише Президент, чоловіки й жінки, які працюють в транспортовому транспорті, мають змагати до того, щоб наша нація розбудовувалася та йшла вперед. „Швидкий, безпечний і ефективний транспорт конче потрібний до національного росту, для безпеки нашого народу та нашої країни". Президент промовляв під час церемонії в Білому Домі. Крайовий Тиждень Транспорту Президент визначив в днях від 12-го до 19 травня.

ФАРМЕРИ ЗАСТРЕЛИЛИ 59 ВІДГОДОВАНИХ на забій свиней та закопали їх у глибокому рові, викопаному на те, щоб там поховати забиті свині, вартости 2,360 дол. Сталося це недалеко міста Юніон Сити в стейті Індіяна. Ці фармери є членами Крайової Фармерської Організації. Голова цієї Фармеської Організації Орен Лі Сейлі відмовляв їх від такої демонстрації, а вкінці заявив їм, що це їхня справа і вони самі мають її вирішити. Фармери цим способом протестують проти занизьких цін на свині. Вони кажуть, що не виплачується вести свині на ярмарок.

У СВІТІ

У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ НАСТУП ЛІБЕРАЛІВ в компартії проти сталіністів, провідником яких нібито є колишній партійний шеф, тепер президент ЧСР Антонін Новотни. Зголосили свою резиґнацію три провідники професійних спілок, усі три прихильники Новотного. Компартія в ЧСР під проводом свого нового генерального секретаря Александра Дубчека не переводить насильної чистки, а стосує моральний натиск на опонентів, мобілізуючи проти них громадську думку і примушуючи їх цим зрікатися. Військовий міністер ген. Богуміль Ломскі заперечив, наче б армія втручалася до внутрішньо - партійних справ.

КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЄВІ ЗНОВУ ЗАГРОЖУЄ НЕВРОЖАЙ внаслідку посухи цієї зими — браку дощу й снігу. Водночас — нема досить, як і ніколи не було, штучних погноїв, а експеримент з „комунами" та наслідки „культурної революції", що проявились в хаосі в адміністраційному апараті, ще погіршили ситуацію. Але китайська комуністична преса в усьому обвинувачує тільки — селян, які повинні мати стільки „революційного духа", щоб усі ці труднощі перебороти.

ФРАНЦІЯ ДІСТАЛА ПОВІДОМЛЕННЯ, що на амбасадора ЗДА у Парижі призначено Сарджента Шрайвера, теперішнього голову Уряду для економічних нагод, який одночасно охоплює Корпус мира. Нема сумніву, що французький уряд погодиться на ту кандидатуру, бо Сарджент Шрайвер одружений з сестрою покійного президента Кеннеді, а родина Кеннеді втішається симпатіями у Франції. Амбасадор ЗДА у Франції Чарльс Болен відкликаний на високе становище в Державному Департаменті.

ГОЛОВА КАМБОДЖИ КНЯЗЬ НОРОДОМ ШІГАНУК ЗАКИНУВ одверто азійським комуністам імперіялістичні цілі й підміновування невтральної Камбоджи озброюванням анархічних племен та насиланням підривно-пропаґандивної літератури. Паризький впливовий щоденник „Ле Монд" надрукував листа Шіганука з важкими закидами проти Комуністичного Китаю і навіть Північного В'єтнаму, з яким Шіганук зберігає „приятельські" зв'язки. На того листа Шіганука покликувався в своїх зізнаннях на сенатській Комісії для закордонних справ у Вашингтоні державний секретар Дін Раск.

У БРИТАНІЇ ЗГОЛОСИВ СВОЮ ДИМІСІЮ найкращий англійський фахівець справ Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку), куди старається приступити Британія, — сер Кон Даґлес Волтер О'Нейл. Він був високим урядовцем в міністерстві закордонних справ. За причину своєї димісії, свого виступу з британської дипломатичної служби, він сам подав — своє розчарування, коли на британського амбасадора у Західній Німеччині призначили нижчого від нього урядовця міністерства закордонних справ, сера Роджера Джекліна.

МАЛЕНЬКИЙ ОСТРІВЕЦЬ МАВРИКІЙ ДІСТАВ САМОСТІЙНІСТЬ. Це була британська колонія на Індійському океані, завбільшки 720 кв. миль з населенням 800.000 осіб різного расового походження. Княжна Александра, яка мала прибути з Лондону на церемонію проголошення державности, відкликала приїзд з уваги на расові заворушення на острові.

У правиборах в Ню Гемпшир Джансон дістав 48% голосів, Мек Карті 41, Ніксон 79 і Рокефеллер 11

Конкорд, Ню Гемпшир. — У перших правиборах в цій країні несподіванкою було те, що сенатор демократ Юджін Мек Карті з Міннесоти дістав аж 41 відсоток голосів. Найгарячіші його прихильники не сподівалися цього, бо передбачали для противника Джансона навіть не цілих 20 відсотків голосів. Треба зазначити, що президент Л. Б. Джансон офіційно не кандидував, і виборці мусіли вписувати його прізвище. Л. писувати його прізвище. Л. Б. Джансон дістав 17.000 голосів, а Мек Карті — 14.600. Сподівалися, що демократичних голосів буде 46.000. Республіканські виборці віддали 79 відсотків голосів на колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона, який офіційно не мав протикандидата, бо нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер ще не оголосив, що буде старатися про номінацію на кандидата на президента. Н. Рокефеллер дістав тільки 11 відсотків голосів. Республіканських голосів мало бути 94.000. Президент Джансон сказав в Білому Домі, що вислід правиборів в Ню Гемпширі не має більшого значення, бо там кожний може кандидувати і перемогти. Ніксон вдоволений своєю перемогою у правиборах. Він сказав на прес. конференції в Ню Йорку, що переможе в серпні на Номінаційній Конвенції, і що Америка приготовляється дістати новий провід в листопаді ц. р. На думку Ніксона населення цієї країни вже не схоче мати ще чотири роки Джансона в Білому Домі. Та Ніксон заявив, що його перемога в Ню Гемпширі не має більшого політичного значення, там не було республіканського противника.

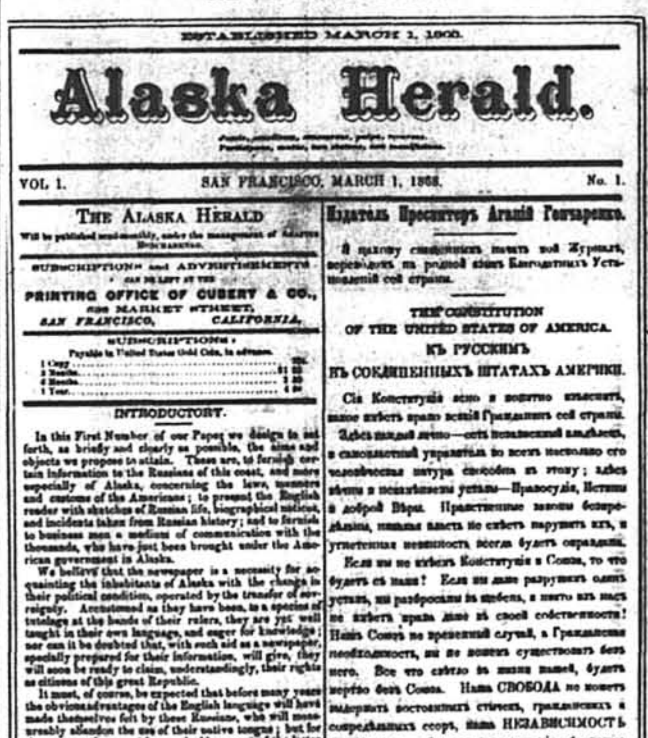
Президент закликає до терпеливости в справі війни у В'єтнамі

Вашингтон. — Президент Джансон промовляв в Білому Домі під час церемонії відзначення Медалями Чести двох старшин Морської Піхоти і вимагав, щоб американський нарід був терпеливий в справі в'єтнамської війни. Президент сказав, що коли американці будуть терпеливі і стійкі, коли не стануть жертвами свого власного розпачу, і коли вони не покинуть обороняти те, що слушне, — то вони ніколи не програють. „Волю не дається легко обороняти, а відповідальність ніколи не легка. Північний В'єтнам напав на Південний, казав Президент, і тому не можна говорити про промадянську війну". Президент відзначив найвищим відзначенням майора Роберта Моджеєвського з Аннаполісу, Мериленд, і другого ляйтенанта Джана МекҐінти з Лорел Бей, Південна Каролайна за хоробру поведінку у В'єтнамі.

В лютому було 74,100,000 затруднених, число безробітних виносило 3,300,000

Вашингтон. — Департамент Праці повідомляє, що в лютому число безробітних дещо збільшилося і становило 3.7 відсотка всіх робітних сил. В січні ц.р. цей відсоток становив 3.5 і був найменшим для того місяця впродовж останніх 15-ох років. Число безробітних збільшилося, бо зросло число осіб у віці нижче 20 років, які шукають праці. Число затруднених в лютому становило 74,100,000, на 800,000 більше в порівнянні з січнем ц.р. Число безробітних в лютому виносило 3,300,000, стільки само, що в грудні 1967 року. Заробітна платня за одну годину праці пересічно виносила в лютому $2.76, на 14 центів більше, як в тому самому місяці 1967-го року. Тижнева заробітна платня збільшилася пересічно на $1.20 в порівнянні з січнем ц.р., а в порівнянні з лютим 1967-го року вона збільшилася на $5.03.

ЗАМІТНЕ СТОРІЧЧЯ

ESTABLISHED MARCH 1, 1868.

Alaska Herald.

VOL. 1. SAN FRANCISCO, MARCH 1, 1868. No. 1.

THE ALASKA HERALD

Издатель Пресвитеръ Агапій Гончаренко.

INTRODUCTORY.

THE CONSTITUTION OF THE UNITED STATES OF AMERICA.

We believe that the newspaper is a necessity for acquainting the inhabitants of Alaska with the change in their political condition, operated by the transfer of sovereignty. Accustomed as they have been, to a species of tutelage at the hands of their rulers, they are yet well taught in their own language, and eager for knowledge; nor can it be doubted that, with such aid as a newspaper, specially prepared for their information, will give, they will soon be ready to claim, understandingly, their rights as citizens of this great Republic.

It must, of course, be expected that before many years the obvious advantages of the English language will have made themselves felt by these Russians, who will measurably abandon the use of their native tongue; but for the present they must be reached by means of the latter alone. When it is remembered, also, that with the spring there must begin a comparatively great commerce with the late Russian possessions, the present publication cannot but recommend itself as timely. Our relations with the coasts of Asiatic Russia are but just commenced, and must grow to be more and more important with every year; and for every purpose of amity and mutual advantage a paper in the Russian language, published at San Francisco, must be of the greatest utility. It shall be our constant effort, therefore, to add to the attractions of our paper, as its prosperity will permit.

КОНСТИТУЦІЯ

СОЕДИНЕННЫХЪ ШТАТОВЪ АМЕРИКИ.

Цього року 1-го березня сповнилося сто років, як Уряд ЗДА, купивши від Росії Аляску, почав для мешканців того майбутнього свого стейту видавати англійською і російською мовами газету „Аляска Геральд". Газета появлялася в Сан Франціско, а її першим редактором був славний український скиталець-піонер, о. Агапій Гончаренко, надрукувавши в тій газеті статтю про „Дивні ідеї Тараса Шевченка, передаючи в ній зміст поеми „Кавказ", та частинии „Посланія" і „Думи мої". На фото: перша сторінка першого числа редаґованої о. А. Ґончаренком газети „Аляска Геральд". (Фото з архіву д-ра Ол. Соколишина)

РАСК ВІДМОВИВСЯ ВИЯВИТИ ПЛЯНИ УРЯДУ ЩОДО В'ЄТНАМСЬКОЇ ВІЙНИ

Вашингтон. — Державний секретар Дін Раск заявив у другому й останньому дні публічного переслухування на сенатській Комісії для закордонних справ, що „коли треба буде більших військ (для В'єтнаму), то ми будемо нараджуватися з відповідними членами Конґресу, як ми це робили і раніше". Він кількакратно повторив цю формулу, давши цим зрозуміти, що Президент і Державний Департамент не вважає за відповідне і доцільне переводити широкі й детальні консультації з Конґресом на тему своїх безпосередніх плянів щодо В'єтнамської війни. Державний секретар пригадав прецеденти з Корейською та другою світовою війною, коли тодішні державні секретарі не шукали поради й згоди від Конґресу, чи і які рішення приймати щодо способу ведення тих воєн та потреб тодішніх воєнних фронтів. Він ствердив, що „добре було би, як би Ганой, Москва і Пейпінґ публічно виявили свої пляни". Голова сенатської Комісії для закордонних справ Дж. В. Фулбрайт перервав Раскові, заявивши, що він не думає про наради над щоденними воєнними операціями, а над такими ширшими плянами, як поширення війни чи її звуження і закінчення, бо — мовляв — вислання дальших 200.000 війська до В'єтнаму, про що загально говориться, означає у практиці поширення війни. Сен. Фулбрайт був очевидячки невдоволений заявою державного секретаря. За голосами преси, президент Джансон готов до ширших розмов із лідерами Конґресу на тему В'єтнамської війни, не відхилившись від свого давнього становища, що треба продовжувати правильне діло, треба мати терпеливість і не піддаватися настроям ані зневірюватись проминальними труднощами і невдачами.

У тому другому дні переслухування Діна Раска, в минулий вівторок 12 березня, з критичними заввагами й запитами виступили — крім сенатора Фулбрайта — демократичні сенатори Франк Чирч з Айдаго, Стюарт Саймінґтон з Міссурі і Клейборн Пелл з Ровд Айленд. В обороні політики президента Джансона і Діна Раска виступили тільки сен. Карль Мундт, республіканець з Норт Дакоти, і сен. Томас Додд, демократ з Конектикат. Цей останній підтримував свою думку, висловлену вже попереднього дня, що війна у В'єтнамі є тільки частиною світової змови комуністів.

Американці важко бомбардували ворожі позиції під Кесанем

Сайґон. — З важких бомбардувальників і корабельних гармат бомбардовано ворожі окопи, артилерійські позиції й склади в обширі Кесаню, при чому скидувано бомби вагою до одної тонни. Ствержено багато докладних поцілів, внаслідку яких були численні вибухи на землі. Між іншим, вибухла й одна ворожа ракета. Американське бомбардування прийшло напередодні 14-их роковин початку битви під Дієнбієнфу: 13 березня 1954 року в'єтнамські комуністи розпочали наступ проти укріпленого французького табору в Дієнбієнфу і здобули його після 55-денної облоги. Американські й південно - в'єтнамські військовики припускали, що Го Чі Мінь і його теперішній військовий міністер та головний командант ген. Во Нґуєн Джіяп, переможець Дієнбієнфу, захочуть „відзначити" ту свою перемогу з-перед 14-ох років наступом на Кесань.

ВІДДІЛ СУА В НЮ ЙОРКУ — ЧЕРГОВИЙ МЕЦЕНАТ-ФУНДАТОР ФКУ

Пані з Управи 64-го Відділу Союзу Українок Америки (зліва): секретарка Оксана Щур, голова Марія Савчак і касирка Марія Ржепецька вручають гол. касирові УНС п. Іванові Кокольському чека на суму $1,000.00 для передачі його Екзекутиві Фонду Катедри Українознавства як їхньої пожертви на фонд українських студій в Гарвардському університеті.

Ню Йорк. Екзекутива Фонду Катедри Українознавства знову з вдячністю інформує про чергового мецената-фундатора українських студій в Гарварді, що склав на ту ціль княжу пожертву в сумі $1,000.00. Є ним славний вже як зі своєї активности, так і жертвенности 64-ий Відділ Союзу Українок Америки. Рішення винесено на засіданні Управи, що відбулося 7-го березня, а в понеділок, 11-го березня, члени Управи цього Відділу-мецената в особах його голови пані Марії Савчак, секретарки Оксани Шур і касирки пані Марії Ржепецької загостили до головної канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сити та вручили головному касирові п. Іванові Кокольському чек на суму $1,000.00 для дальшої передачі його Екзекутиві Фонду Катедри Українознавства, що і виконано. Згадати б, що цей прикладний 64-ий Відділ СУА був першою українською установою, яка негайно після проголошення про створення Фонду Катедри Українознавства та збіркової акції на т уціль склала суму $100.00. Пані з Управи 64-го Відділу СУА, передаючи свою велику пожертву на українські студії в Гарвардському університеті, висловили надію, що ця їхня пожертва послужить заохотою не тільки для інших Відділів СУА, але й Відділів всіх інших патріотичних українських установ і організацій, щоб і вони по своїй спроможності найщедріше і найшвидше причинились до повного здійснення великого задуму — встановлення Інституту українських студій в найбільш престижевому Гарвардському університеті, ініціятиву до чого дало українське студентство.

УКРАЇНЕЦЬ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗНУЩАНЬ В МОРДОВСЬКИХ ТАБОРАХ

Париж (УІС „Смолоскип") — З вісток, які наспівають з таборів каторжних робіт для політичних в"язнів в Мордовській АРСР, відомо, що в тих таборах табірна адміністрація, підбадьорювана органами КҐБ, чинить постійно насилля над людською гідністю, практикуючи прерізні репресії супроти в'язнів.

Новий документ з України, який публікує місцеве, паризьке „Українське Слово" є черговим доказом невідрадного положення українських політичних в'язнів в Мордовії і їхніх родин, які приїздять на відвідини. Документ — це Протест Михайла М. Гориня, висланий 23 червня 1967 р. виконуючому обов'язки начальника табору ч. 17-А, ст. лейтенанту Кишці і начальнику загону ч. 6, ст. лейтенанту Рибчинському. В свойому протесті, М. Горинь пише, що перебування в мордовських таборах визначується політв'язням „не правовими нормами, а капризами і стараннями табірної адміністрації... Пересіяні через сито кагебівських бажань, — говорить М. Горинь, — в табірні інструкції ввійшли лише огризки законодавчих положень і міжнародних угод та декляраций на захист прав людини". Згідно з твердженням М. Гориня, кримінальний кодекс СССР не передбачує фізичних знущань над в'язнями чи морення голодом, проте в Мордовії тримають їх в шізо (карні ізолятори) місяцями на пайку „10 б", цебто на 1370 калоріях в день, а в таборі ч.385/11 зовсім позбавляють прогулянки на свіжому повітрі. Деяких в'язнів, які вже давно засуджені, постійно викликають на допити до різних поблизьких тюрем, або й в Україну. З обуренням Горинь називає Кишку і Рибчинського „лицемірами", які ще можуть говорити про „гуманність та справедливість". М. Горинь описує жалюгідний випадок, який трапився 17 - 19 червня 1967 р. зі старенькою матір'ю студента Богдана Германюка, який вже десятий рік відбуває своє покарання в Мордовії і до якого вона приїхала на відвідини. Поведінку табірних сторожів і адміністрації зі старенькою жінкою, якій стався припадок стенокардії в часі побачення, можна порівняти до середньовічних жахіть чи сваволі сталінських і гітлерівських часів. В'язнів, які заступились за нещасною жертвою, суворо покарано табірними властями. Свій Протест, М. Горинь закінчує: „Але знайте, що Вам ніколи не змити з себе ганебної плями злочинців, які приклали всі зусилля, щоб приховати наругу над хворою жінкою, що кожна чесна людина висловить Вам свою зневагу і презирство за нечуване святотатство, достойне хіба вихованців Єжова і Берії. І разом з тими людьми я кидаю Вам у вічі свою зневагу і презирство".

За написання цього протесту Михайло Горинь був перевезений до відомої зі своїх жахіть тюрми у Володимирі над Клязьмою.

Михайло М. Горинь народився 20 червня 1930 р. у с. Кніселі, Жидачівського району на Львівщині. За професією він педагог і психолог праці, автор багатьох наукових статтей. Одружений і має дочку. Був заарештований органами КҐБ 26 серпня 1965 р. і засуджений на 6 років каторжних робіт 18 квітня 1966 р. за „антирадянську пропаганду й агітацію". В грудні 1966 р. був посаджений на 6 місяців в табірну тюрму за необґрунтоване обвинувачення у „виготовленні та поширюванні в таборі антирадянських рукописів та рефератів" (Дивись про М. Гориня книжку В. Чорновола „Лихо з розуму").

У Польщі переводять репресії проти демонстрантів і їх батьків

Варшава. — Польський уряд звільнив з праці трьох високих урядовців з міністерств лісництва, фінансів і промислу, за те, що їх сини брали участь в бурхливих студентських демонстраціях. Одному з тих синів, Вікторові Топольському, закидають, що він був одним із організаторів і провідників студентських демонстрантів. Він був членом т. зв. Вавилонського Клюбу, Жидівського культурного Товариства, і польська комуністична преса — за очевидною вказівкою з партійного апарату таврує „сіоністів", що вони ніби були рушіями отих демонстрацій і вуличних заворушень у Варшаві. Польська комуністична преса називає призвища різних письменників і науковців, жидівського походження, які ніби є промоторами цілого ліберального курсу в Польщі. Між названими в пресі є поет старшого покоління Антоні Слонімський, проф. Зиґмунт Бавман, проф. Влодзімерж Брус і марксистський філософ Адам Шафф. Називається також ряд польських інтелектуалів — письменників, істориків, професорів, які сприяють „хуліґанам" — як-то комуністична преса називає студентських демонстрантів. Голова комуністичної організації на Варшаву Юзеф Кепа виступив з різкою „пересторогою" проти всіх опозиціоністів, погрожуючи їм різними репресіями. Студентам погрожується викиненням з високих шкіл та водночас звільненням з праці їх батьків, а також арештами і в'язницями.

Інж. Ст. Куропась обраний до Екзекутиви Братського Конґресу Іллиной

Інж. Степан Куропась

Рок Айленд, Ілл. — У цьому місті, в якому має свій осідок п'ятимільйонова американська братська організація „Модерн Вудмен оф Амеріка", президент якої є також президентом Крайового Конґресу Братських Організацій, відбулася в понеділок, 11-го березня, конвенція Братського Конґресу стейту Іллиной. В результаті конвенції обрано нову Екзекутиву, до якої ввійшов і перший заступник головного предсідника Українського Народного Союзу інж. Степан Куропась. УНСоюз на цій конвенції репрезентувала, крім інж. Степана Куропася, також головна радна Олена Олек. Стейт Іллиной є — після Пенсилвенії — другим найбільшим „братським" стейтом в Америці, маючи на увазі кількість членів таких братських організацій як УНСоюз.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заворожене коло В'єтнаму

У понеділок 11 березня члени сенатської Комісії закордонних справ складали заяви і ставили запити державному секретареві Дінові Раскові щодо політики Уряду в В'єтнамі, стану тамошньої війни і виглядів на майбутнє. Засідання тривало 6 годин і продовжувалось наступного дня. Більшість сенаторів з обох партій не приховували свого критицизму і стурбованости ситуацією, в якій опинилася Америка у зв'язку з тією війною, де бере участь понад 500.000 американських вояків. Державний секретар Дін Раск відомий із своєї подивугідної терпеливости, притомности ума і ввічливости. Тому 6-годинний „діялог" не виходив поза межі куртуазійних форм. Але положення Діна Раска було, безумовно, дуже важке. Бож фактом є, що у Південному В'єтнамі ситуація нині гірша, як була рік чи півроку тому. Всі фахівці стверджують, що військові й політичні чинники у В'єтнамі недоцінювали збройної сили та організаційного хисту В'єтконгу й Північного В'єтнаму, недоцінювали совєтської допомоги й перецінювали власні успіхи. Самі американські керівні кола признають, що людські втрати, що їх зазнали комуністи у своїй офензиві проти південнов'єтнамських міст, вже вирівняні рекрутацією, яку партизани свобідно переводили в багатьох провінціях Південного В'єтнаму, звідки державне військо стягнено для охорони міст. Фактом є, що вперше у В'єтнамській війні появились по стороні ворога навіть танки та важка артилерія, і що водночас кількарічні зусилля завести льояльну центральному урядові цивільну адміністрацію на місцях, впорядкувати шкільництво, наладнати житлові відносини і справу охорони народного здоров'я — зведені нанівець комуністичною офензивою.

Очевидно, відносини у В'єтнамі мають чимало й світлих, не тільки темних моментів. Але оправданим був запит одного сенатора: „Чи Уряд готов признати, що ми опинились у В'єтнамі в сліпій вулиці, і який вихід з неї?" Логічним був запит також іншого сенатора, стурбованого сумнівом: „Чи вислання до В'єтнаму нових 100 чи 200 тисяч вояків не приведе до такого ж побільшення ворожих сил, і до чого доведуть такі перегони у взаємному винищуванні?" І безумовно мали рацію ті сенатори — без уваги на їх партійну приналежність та ставлення до президента Джансона — що війна у В'єтнамі приводить до щораз більшого плюндрування того краю й винищування його народу.

Алеж рацію мав також Дін Раск, який заявив, що відкликання американських військ із В'єтнаму було б тепер катастрофою — і для Америки, і для азійського Півдня, і для всього вільного світу. І він мав рацію твердячи, що Ганой захоче миритися лише при тій умові, якщо йому „передадуть" Південний В'єтнам. Не штука припинити бомбардування Північного В'єтнаму і чекати, коли Го Чі Мінь зволить засісти за конференційний стіл. Але навіть тоді чим можуть закінчитись мирові переговори, коли Го Чі Мінь не признає іншої розв'язки, як тільки — капітуляцію Америки й заведення такого „ладу" у Південному В'єтнамі, як його заводив В'єтконґ під час свого короткого панування в Гуе й інших містах та містечках: масову масакру своїх противників.

Тому дійсно В'єтнам став для Америки завороженим колом. Постало воно не без причини. Завинила не збройна інтервенція Америки, а погане її здійснення. Завинило те, що ведення війни підпорядковано не генералам на бойовому фронті, а цивільним людям у Вашинґтоні. Вперше у Корейській війні цивілісти заборонили ген. МекАртурові перевести ті рішення, що їх диктувала стратегія: переступити річку Ялу і збомбардувати китайський воєнний промисл у Манджурії. Внаслідку — глузування з американської потуги, яке проявилось у схопленні корейськими комуністами корабля „Пуебло". У В'єтнамській війні роками стосовано ніде ніколи невидану методу — забороняти летунам бомбардувати дійсно важливі ворожі цілі. По нинішній день Совєти постачають через порт в Гайфонґу в'єтнамським комуністам — літаки, ракети, гармати, міномети — з толерантністю збоку Америки.

Очевидно, член Уряду не може публічно говорити про всі стратегічні пляни та зраджувати військові таємниці. Тому й ситуація секретаря Діна Раска була надзвичайно трудна, коли впродовж годин сенатори засипали його запитами, сумнівами, докорами. З обережних відповідей Раска можна здогадуватись, що Джансон послухає генералів і вишле до В'єтнаму дальшу велику збройну силу. Якщо водночас Президент перестане говорити про „обмежену війну з обмеженими цілями, ведену обмеженими засобами", то можна буде війну у В'єтнамі виграти. Якщо він оборонятиме ту свою концепцію, яка у практиці виявилась фальшивою, то недобра ситуація стане ще гіршою.

ПЕРЕДВІСНИКИ БУНТУ

Протягом минулих двох тижнів відбулися дві великі комуністичні конференції: у Будапешті нараджувались головачі 67-ох комуністичних партій з різних країн світу, а зараз після того в Софії відбувся з'їзд голів компартій і міністрів закордонних справ 7-ох держав — членів так званого Варшавського пакту, тобто комуністичного відповідника західнього Атлантійського Союзу (НАТО). На обох тих з'їздах Москва перевела свої вимоги, але з такими труднощами, дисонансами й резолюційними обмеженнями, що насправді це була Піррова перемога, яка виявила дуже прикру для Москви правду: Совєтський Союз утратив безповоротно диктаторську позицію супроти всіх своїх европейських сателітів, позицію, якої ще донедавна ні одна з сателітних країн не зважувалася піддати під сумнів.

Передусім на конференції у Будапешті не було представників цілого ряду компартій, які відмовилися туди прибути, не захотівши навіть брати участи у нарадах на тему міжнародного з'їзду компартій, який під покришкою шукання єдности комуністичного руху насправді повинен — за плянами Москви — затаврувати „догматизм" китайських комуністів і визнати Москву за єдиний провідний комуністичний центр. Ось так, за винятком слухняної Москві Зовнішньої Монголії, не було у Будапешті представлено ні одної азійської компартії, не було також компартій з Індонезії, Альбанії, Куби, Швеції, Голляндії і Югославії. А напередодні закінчення того з'їзду Румунія демонстраційно виступила з нього, на знак протесту проти промови одного арабського комуніста, що таврував Румунію за її невтральне становище супроти ізраїльсько-арабського конфлікту, і на знак протесту проти закулісового натиску совєтських делеґатів на інших членів з'їзду, щоб вони таки вирішили скликати міжнародній з'їзд до Москви.

Так само остаточний спільний комунікат делеґатів держав-членів Варшавського пакту на їхній конференції у Софії підписали тільки шість її учасників, бо президент і голова компартії Румунії відмовився його підписати. Причина опозиційного становища Румунії — знову таки невдоволення, що постійним командувачем збройних сил Варшавського пакту є совєтський генерал і що політичну та воєнну стратегію всіх членів Варшавського пакту, тобто СССР і його европейських сателітів, формулюється у Москві.

Правда, Румунія на обох тих з'їздах була ізольованою. Але так само була донедавна ізольованою Югославія, яка таки перетривала всі погрози й репресії збоку Москви і „призвичаїла" Москву та всі інші комуністичні країни, що вона веде свою внутрішню й закордонну політику незалежно і в найменшій мірі не хоче втручатися до спору Москви з Пейпінґом. Тепер поруч із „збунтованою" Югославією стоять уже й Румунія з кількома іншими комуністичними партіями.

Цей „бунт" Румунії не був би такий для Москви прикрий, якби водночас не відбувались інші немилі їй події — в інших комуністичних країнах. Найбільш після Румунії бунтарською виявляється Чехо-Словаччина, де ліберальна течія компартії відсунула від впливів покірливого Москві сталініста Антоніна Новотного, якого тепер хоче позбавити навіть його почесного становища президента держави. Новий ліберальний вітер у ЧСР такий сильний, що тамошні уряд і компартія скасували пресову й радіову цензуру. Такі справи, які донедавна були недоторкальним „табу" — як ось невдала мобілізація панцерного з'єднання, щоб з його допомогою привернути владу Новотному, і у зв'язку з цим утеча до ЗДА генерала Яна Сейни — одверто дебатуються в чеській пресі. Комуністичний міністер внутрішніх справ перепросив публічно студентів за поведінку поліції супроти студентських демонстрантів. Це просто революція в умовах комуністичної дійсности, і революційний характер тих подій підкреслюється — повним замовчуванням їх у совєтській пресі.

А там, де сама партія не йде назустріч свободолюбному гонові народу й не хоче виректися своєї лакейської ролі супроти Москви — загострюються протирежимові настрої. У Варшаві наприкінці минулого тижня відбулися бурхливі дводенні багатотисячні демонстрації студентів. Поліція заарештувала близько 500 студентів, поліційні суди засідали вдень і вночі і засуджено сотні студентів адміністраційним порядком на в'язниці від кількох днів до кількох місяців. А в минулий понеділок до демонструючих студентів приєдналися й дорослі чоловіки та жінки, і вперше на репрезентаційній вулиці Новий Світ появилися — барикади. Заборона виставляти в театрі клясичну, драматичну поему Міцкевіча „Дзяди" з уваги на її гострий протиросійський характер обурила докраю всіх поляків — поза режимовою клікою Гомулки. Поліційні репресії ніколи не здавлять руху, що йде під гаслами „нема хліба без волі" і „геть із соціялізмом".

Це все ще події, які не захитують збройної і політичної потуги Совєтського Союзу. Але це наче глухе й далеке підземне гудіння, що заповідає ще не швидкий, але невідхильний вибух вулкану. До таких передвісників належить і геройський спротив українських інтелектуалів в Україні. Люди перестають боятися. І так само, як заразливий страх, заразлива й відвага, заразливий бунт проти страху.

І. К.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Віктор Вакуловський

ФІНСЬКА РЕЦЕПТА

(1)

У „Свободі" з 2 лютого ц. р. надруковано короткий допис п. Романа Коцика про помилкову політику Гетьмана Скоропадського. Він подає, що фіни в 1917 році наказали всім росіянам, які мешкали у Фінляндії, продати свої нерухомості, а гроші скласти до банків на покриття шкод, зроблених большевиками, видали їм по 100 рублів „керенками" і — вивезли до Петроґраду. Він підкреслює, що коли б так зробив і Гетьман Скоропадський, то Українська Держава не впала б передчасно. Це ствердження вказує на те, що автор цілком не орієнтується в тодішній ситуації в Україні, яка під цим оглядом не змінилась і тепер.

Українці вже задовго перед першою світовою війною жили майже виключно по селах та містечках, де панували українська мова і українські традиції, хоч і туди вже заносили „русский язик". Міста були здебільша московсько-жидівськими, так само, як у Галичині польсько-жидівськими. Тож неможливо було більшість міського населення вивезти з України до Росії. І коли б автор у ті часи займав найвище становище, то й він не зробив би цього. У Фінляндії було суцільно фінське населення, і фінів різнила з росіянами зовсім чужа для них мова.

Під час Зимового походу на Херсонщині ми відвідали село Ізраїлівку, де нас частували смачним українським борщем. Відвідали ми й московське старовірське село Красноє, населення якого зустріло нас вороже. Не зважаючи на холод, старшини і козаки не могли витримати там навіть одної години. Змучені цілоденним боєм з волохівськими гайдамаками, все ж вночі рушили в дальшу дорогу, щоб позбутися старовірського сморолу. Таких ізраїлівок і красних в Україні було багато. Чимало було також німецьких, чеських, болгарських і грецьких колоній, бо царський уряд хотів вимішати населення так, як роблять тепер червоні царі. Тому фінська рецепта нам ніяк не надавалася.

До того ж мушу пригадати авторові, що не Гетьман, а ЦРада започаткувала цілком відмінну політику. В IV Універсалі виразно сказано: „В самостійній Українській Народній Республіці всі нації користуються правом національно-персональної автономії, признаними за ними законом з 9 січня 1918 р." (Христюк, том II, стор. 103-106). Авторами Універсалу були М. Грушевський, В. Винниченко та М. Шаповал. В додаток до всього в усіх Універсалах говорилось про федерацію з Росією.

До ЦРади запрошено було цілий ряд росіян. Чотири з них належали до Малої Ради і всі чотири демонстративно голосували проти ухвалення IV Універсалу. І їх не викинули за це не то з України, а навіть з ЦРади. Нереаґування на таке ароґантське ставлення до української державности було заохотою і для інших. Але тоді Гетьмана ще не було, і вину за московське свавілля він не поносить.

До всього треба додати, що фіни хотіли відділитися від Росії, не говорили про федерацію з нею, а, навпаки, хотіли знесилити її і мати свою власну незалежну державу, що довели до успішного кінця.

Російське засилля продовжувалося безперервно від часів поразки під Полтавою (1709). Російське урядництво робило наші міста чужими нам. Під час першої світової війни ситуація змінилася ще більше на некористь нам. У Києві стояв штаб російської авіяції на чолі з вел. князем Александром Михайловичем Романовим, шваґром Миколи II. Там жила мати царя і його сестра Ольга, яка завідувала шпиталем її імени. Все це притягало силу урядників і обслуги. Не бракувало й російських старшин. Тому і вулиця була московська. Але це було ще перед Гетьманщиною.

Фіни завжди залишалися фінами. У нас національну приналежність визначалося лише на підставі власного освідчення тої чи іншої особи, бо беззастережно панувала російська мова. Щоб не бути голословним, подам уривок зі спогаду Микити Шаповала про відкриття університету в Києві в 1918 р.: „Скоропадський з'явився у білому гетьманському жупані з характерною гетьманською шапкою. Хор Кошиця грянув „Ще не вмерла". Скоропадський сам відчитав свою установчу грамоту. Я бачив, що деякі українці були зворушені власне виступом гетьмана. Подумайте, в чорносотенному, русскому Києві, в якому ми, українці, є меншістю, не в казці, а в дійсності відкривається український університет. Справжні пани кругом: генерали, міністри, дипломати, професори. Всі відкривають університет там, де ще два роки тому не можна було говорити про українську народну школу". („Гетьманщина і Директорія", М. Шаповал, стор. 20).

Сподіваюсь, що це твердження переконає автора в неслушності його закиду на адресу Гетьмана.

Багато українців працювало в Росії. Частина з них була цілком зрусифікована і вважала себе росіянами. Частина уважала себе українцями, хоч мови не знала, ще інші були малоросами. Чи можна було все те наше залишити на знищення в Росії?! Польща старалася засимілювати чужий їй елемент. Німці возилися з фольксдойчами. Їх збирали в надії зробити з них німців. Всі народи завжди стараються чужий їм елемент засимілювати, зробити своїм і в такий спосіб побільшити своє населення.

(Закінчення буде)

ЗАБРІХАНІ ЛИСТИ

Уявімо собі, що подумав би продавець, коли б клієнт давав найвищу оцінку його товарові, твердив, що потребує того товару — але, не купивши нічого, пішов геть? Що можна подумати про такого клієнта? Можна припустити в найлегшому випадку, що з ним щось не гаразд...

Та залишім уявного „клієнта" і перейдім до конкретного. У смоличівсько-каґебівській газеті „Вісті з України" з січня 1968 р. ціла сторінка задрукована листами українців з різних країн вільного світу. Якщо це люди вигадані, „мертві душі" і прізвища підставні, тобто листи писав сам Ю. Смолич, то тим гірше для КҐБ. Якщо ж опубліковані листи писали живі люди, то... тим гірше для Товариства культурних зв'язків з українцями за рубежом і для його „клієнтів".

Якийсь Г. Кульчицький з Австралії дякує тому „товариству", що „не забуваєте блудних синів", дякує за українську і російську „літературу", яку він одержав. Відомо, що в Австралії, як і в кожній іншій вільній країні, ніхто нікого за поли не тримає. Чому ж „клієнт" з Австралії, називаючи себе „блудним сином", не поїде „на родіну", чи бодай у Мордовську АССР?..

Надрукував довгого листа у „Вістях з України" Олександр Погорєлов із Західньої Німеччини: „Я часто слухаю, — пише він, — по радіо пісні, правдиві розповіді про досягнення науки, техніки, театру та інших сфер суспільного життя радянського народу. Сиджу, слухаю і плачу, плачу, як дитина"... Автор листа сповіщає, що влітку він побував в СССР, зокрема в Україні, а в кінці зазначає: „Відлітаючи з Києва, я говорив не „прощай", а до побачення! До скорої нової зустрічі рідна українська земле!" В описі подорожі по УССР — суцільне захоплення, але... клієнт таки повертається в Західню Німеччину, замість залишитись працювати в соціялістичному колгоспі!

Яків Степаненко з Бразилії повідомляє, що „у нас безробіття, як у кітлі кипить, голод, недоїдання"... Він навіть підписується: „Ваш заочний друг і ґромадянин" — але „на родіну" не вертається.

Сливе в кожному числі „Вісті з України" друкують подібні „листи", з яких можна робити різні висновки, але не такі, як цього большевицькі пропаґандисти собі бажали б. Прийнявши бо, що ці листи й не були написані в большевицькій пропаґандивній фабриці та що їхні автори таки справді живуть у країнах, які там називається, та попали в нужду. Але, якщо вони воліють далі добровільно жити в тій нужді, то висновок тільки один: „на радіну" не вертаються, бо знають, що там ще гірше.

(К.)

ГОЛОС ЧИТАЧА

ЩЕ В СПРАВІ ТЕСТАМЕНТІВ

У „Свободі" з 28 лютого (ч. 38) появилась стаття п. н. „Справа тестаменту", в якій автор, покликаючись на статтю, поміщену в „Місіонарі", пише: „Тестамент треба затвердити у нотаря... тестамент можна змінити на бажання його автора, але зміни мають бути формально скріплені нотарем-юристом".

Крім цього, нещодавно була подана в цій самій матерії (не пам'ятаю прізвища автора) інформація, в якій зверталося увагу на те, що в разі відсутности тестаменту спадкове майно переходить на власність стейту.

Порада про доцільність укладення тестаменту в засаді, очевидно, здорова, але до поданих вище статтей закралися деякі невірні інформації. Тому слід ствердити, що:

1) На випадок відсутности тестаменту спадкове майно переходить автоматично не в користь держави-стейту, а в користь членів рідні померлого, які успадковують його на основі законного порядку (ближчі кревні, очевидно, виключають дальших). Щойно коли немає кревних і тестаменту, спадок припадає державі-стейтові;

2) Нема жадного правного обов'язку в ЗДА „затверджувати" чи „скріпляти" тестамент нотарем-юристом. Натомість, крім тестатора (особи, що споряджує тестамент), тестамент мусять підписати свідки (у деяких стейтах два, в деяких три, тому ліпше просити трьох свідків), які стверджують, що в їх приявності тестатор підписав тестамент. Свідки не мусять знати змісту тестаменту, але не треба брати на свідків кревних або тих, які мали б скористати зі спадку. Тому просити слід на свідків осіб чужих і матеріяльно в спадку не заінтересованих;

3) У нормальних випадках, коли родина живе в згоді, взаємному довір'ї і має спільні банкові конта (джойнт екаунтс) чи спільну нерухомість (джойнт тенантс, або тенантс бай ентайрити), а в асекураційній полісі на життя забезпечуючого подано ще за його життя особу чи особи, управнені отримати суму забезпечення, то загалом тестаменту на згадані вище права чи претенсії, тобто банкові конта, нерухомість чи асекурацію, нема потреби робити. Цим заощаджується багато часу, клопотів (формальностей) і коштів. Також відпадає потреба укладати тестамент, коли майно оформлено „трастом" (траст) в користь управнених осіб. Це дуже корисна і популярна в ЗДА (але незнана в Европі) правна можливість забезпечити і трастіса, який до своєї смерти диспонує майном, і майбутніх управнених, які по смерті трастіса набувають повні права на майно, оформленого трастом.

4) Правна порада вказана, зокрема у випадках, коли хтось хоче забезпечити особи на рідних землях. Не міс-

(Закінчення на стор 5-ій)

Антін Рубінець

НОБЕЛІВСЬКИЙ ЛАВРЕАТ ІЗ БУЧАЧА

(1)

Лавреат нобелівської нагороди з ділянки літератури за 1966 рік, Шміль Йосиф Аґнон народився 1888 р. в Бучачі, в Галичині. Він звався передше Чачкес, пізніше прийняв гебрейське прізвище Аґнон Чачкес, що звучить наче Бу-чацький. 1908 р. Аґнон виемігрував до Палестини. Тепер живе в Єрусалимі. З його численних творів гебрейською мовою досі вийшло одинадцять томів, в англійському перекладі — чотири. Аґнон зображує життя східньоевропейських, а зокрема бучацьких жидів. Описує також клясичну Палестину і сучасний Ізраїль.

У книжці „Дні боговійного страху" Аґнон пише про старожидівські традиції, леґенди, подає коментарі про Рош-га-шана (Новий Рік) і Йомкіпур (День покути). У зв'язку з цим наводить багато народних казок і анекдот, наприклад таку: Шабас заскочив жидка у лісі. Не мавши із собою молитовника, він звернув очі на небо та й мовив: „Господи, я не маю із собою молитовника, не знаю всіх молитов напам'ять. Тому, Господи, я прокажу всю азбуку, а Ти уложи собі сам ті молитви".

Зміст книжки „Морські глибини" складається з леґенди та дійсности. Леґенда: Єрусалим тут, на землі — це відбитка небесного міста. Дійсність: Історія бучацьких жидів, що 150 років тому вибралися із своїми жінками до Палестини. І в цій повісті, як і в усіх Аґнонових творах, дійсність переплітається з надприродним, факти з символами, свідоме життя з царством снів.

Ті бучацькі жиди попродали свої доми, найняли два довжелезні вози з будами, розпрощалися з живими та покійниками і вночі пішли над ріку Стрипу, щоб попрощатися також із нею. Бучач лежить на горбах, тож виглядало, наче зорі були попричіплювані до дахів домів. Нараз зійшов місяць і освітив місто. Стрипа, оповита темрявою, заясніла сріблом, і з криниці на Ринку поплили два тонесенькі сріблисті струмочки. Хтось із гуртка відізвався: „А я й не знав, що наше місто таке гарне. Мабуть, ніде у світі нема іншого такого любого міста". — „Мені теж так здається", — почувся інший голос. Наостанку ставши над берегом ріки, подорожани мовили: „Стрипо, Стрипо, не гнівайся на нас, що тебе покидаємо!"

Ще поки виїхали, відкрили скарбони, що були у рабіна Меєра, і забрали гроші, щоб роздати бідним у Палестині. Чоловіки посідали на одного воза, жінки на другого. Ціле місто вийшло з ними прощатися. Рабін не пішов. Він заявив: „Ті, що ідуть до країни Ізраїлю перед Месією, пригадують мені тих хлопчаків, що біжать попереду молодого й молодої до весільного бальдахіну".

Приїхали у Язлівець, що дуже близько Бучача. Можна сказати — голова одного сягає хвоста другого, а все ж не було між ними згоди. Чому ж? Бо як помер бучацький рабін, рада вирішила, щоб рабіном став його зять, рабін Язлівця. Зять не схотів. „Маю я кинути своє містечко, де живу спокійно, де ніхто мені не морочить голови, читаю собі святі книги, і йти до великого міста, повного вірних і купців, що не дають рабінові спокою: цей із своїми клопотами, той із ґешефтами?!" Бучацькі жиди вночі приїхали у Язлівець, схопили того зятя та й відвезли до Бучача. Ледве стало на день благословитися, увесь Бучач заяснів у світлі, а Язлівець затьмарився. З того часу, як хто з бучацьких приходив до Язлівця, язлівчани зчиняли з ним суперечку, старалися скинути йому шапку з голови за те, що Бучач забрав їм їх голову.

Одначе тепер уся ненависть пропала. Всенькө містечко вийшло вітати бучацьких еміґрантів, частувати їх горілкою, тістечками, цукорками. Прийшли вітати також християни, бож жиди вибиралися до Святої Землі. Ніхто не бачив такої пошани в цих сторонах. Селяни попросту падали ниць, цілували їх одежу, подавали коням обрік, щоб доказати свою пошану до Святої Землі. В усьому цьому не взяли участи лише вірмени, бо вони потомки Емелика, а Емелик був ворогом Ізраїлю.

Коли бучацькі еміґранти стали прощатись, язловецька дітвора гладила кінські хвости, бо не могла досягти людей на возах. І з того часу язлівчани казали, коли якийсь молодик хотів вдавати з себе дорослого: „Иди, йди поглядь кінський хвіст!"

За кілька годин подорожани були вже в Яґольниці. Там переночували та й подалися до Лашковець. Саме тоді відбувався там ярмарок. Такого ярмарку не бувало ніде у світі. Понад сто тисяч купців з'їжджалося на той ярмарок рік-у-рік.

Тут бучацьким жидам заступив дорогу сатана: „А ви куди?" — „До Ізраїлю", — „Як же ж житимете там?", — „Деякі попродали свої хати, інші мають заощаджену готівку", — „Ви не знали, що мандрівка з'їдає гроші?" — „Знаємо, і тому кожен щадив для подорожі, на видатки по коршмах, на оплату корабля", — „А чим заткаєте кишені пограничників? Чим оплатите данину володареві ішмелітів (турків)? Мусите стати на роботу тут, у Лашківцях, щоб заробити грошей. Щасливий той, хто живе в Ізраїлі, не потребуючи допомоги від святих місць. Хочете їхати далі, не зробивши ніякого ґешефту?"

Опісля сатана взявся спокушувати жінок: показував їм хустки, шалі, суконки, що їх аж за серце брало, як це звичайно буває з бабським родом, коли лише побачить гарний одяг. — „Як ваша прабабка Ребека прийшла до Ізраїлю, — сказав сатана, — що вона зробила? Взяла вуаль, загорнулася ним, щоб підсилити свою красу. Чому ж би вам не робити так? Чи то Лашківці так далеко? Ні — просто вашого носа. Коли хто пчихне тут, люди в Лашківцях кажуть йому: „на здоров'я!" Ось і коні хочуть завернути туди. Худобина знає, куди веде дорога". — Але реб Шеломо торкнув візника цибухом у плече та й сказав: „Бери на Борщів!"

Як лише минули купецькі вози опинилися серед калік, кривих і сліпих. Кожен простягав восковий модель свого каліцтва. В них був такий звичай: скалічені члени тіла передавати до Палестини, щоб їх там ставили на гробах святих мужів, неначе свічі. Святці, побачивши їх каліцтво, оздоровлювали їх.

Одначе, бучацькі жиди зрозуміли, що те все ділялось лише для того, щоб вони взялися до ґешефту, щоб заробили тут грошей на життя в Палестині, і щоб віддали душу, не доїхавши туди. Тож Лейбуш крикнув на візника: „Не дивися на ніщо, бери батіг у руку та й підганяй коні!" — „А чи я буду краще підганяти, якщо візьму ще й другий батіг?" — спитав візник.

У селі перед Борщевом коні самі спинилися перед коршмою. Жиди пішли в коршму. Коршмар видивився на них здивований, що їдуть вони кудись у світ, коли всі вибираються на ярмарок. Коли ж довідався, що їдуть до Палестини, дав їм дві пляшки горілки, щоб переполоскали горло. Коршмарка заходилась варити їм молочну кашу.

(Далі буде)

СПИСОК АРЕШТОВАНИХ І ЗАСУДЖЕНИХ В УКРАЇНІ

Українські політичні в'язні, які перебувають в тюрмах і таборах примусової праці в СССР.

Поданий нижче список українських інтелектуалістів, що перебувають в тюрмах і таборах примусової праці в СССР, складено на підставі книжки „Лихо з розуму" (портрети 20 „злочинців") Вячеслава Чорновола, петиції Івана О. Кандиби Першому Секретареві ЦК КП України Петрові Шелестові, та інших матеріялів, які були недавно переслані з України. Обидва автори знаходяться тепер у совєтських в'язницях.

1. Вячеслав М. Чорновіл, народжений 24 грудня 1937 року біля м. Черкас в Україні; літературний критик, журналіст та автор декількох книжок. Його дві книжки — „Рецидивізм терору або справедливість" та „Лихо з розуму" — широко розповсюджені по всій Україні в формі манускриптів; він відмовився давати свідчення проти своїх колеґ під час таємного засуду; 15-го листопада 1967 року його засуджено на три роки примусової праці, але цей вирок був зменшений на 18 місяців; повідомляють, що він знаходиться у в'язниці у Львові.

2. Ярослав Б. Геврич, народжений 28 листопада 1937 року в районі Тернополя, студент Київського Медичного Інституту; 11 березня 1966 року був засуджений на п'ять років примусової праці за антисовєтську націоналістичну пропаґанду та аґітацію. Він знаходиться в таборі 17-А, в м. Явас, Мордовської АРСР.

3. Іван А. Гель, студент вечірньої школи у Львові; 25 березня 1966 року його засуджено на 3 роки примусової праці за антисовєтську пропаґанду й аґітацію; відбуває тепер кару в таборі ч. 11, Явас, Мордовської АРСР.

4. Богдан М. Горинь, народжений 10 лютого 1936 року біля Львова, літературний та мистецький критик; був заарештований в серпні 1965 р.; суд над ним відбувся 18 квітня 1966 р.; був засуджений на 4 роки примусової праці; знаходиться тепер в таборі ч. 11, Явас, Мордовської АРСР.

5. Михайло М. Горинь брат Богдана, народжений 20 червня 1930 р., психолог; 18 квітня 1966 р. його засуджено на 6 років примусової праці за антисовєтську пропаґанду. Ув'язнюваний в таборах ч. 1 та ч. 11 в Явас, Мордовської АРСР.

6. Дмитро П. Іващенко, член Спілки Письменників України, лектор української літератури в Луцькому Педагогічному Інституті. В січні 1966 року був засуджений на 2 роки примусової праці за антисовєтську націоналістичну пропаґанду. Знаходиться в таборі ч. 11, Явас, Мордовської АРСР.

7. Опанас І. Заливаха, народжений 26 листопада 1925 року в Гусинці коло Харкова; журналіст та артист. В березні 1966 року був засуджений в Івано-Франківському на 5 років примусової праці за антисовєтську пропаґанду і аґітацію. Знаходиться в таборі ч. 11, Явас, Мордовської АРСР.

8. Святослав Ю. Караванський, народжений в Одесі, 24 грудня 1920 р.; поет, лінґвіст, журналіст та перекладач; в 1944 році його засуджено на 25 років концентраційних таборів, звідки був звільнений в 1957 році. 13 листопада 1965 року Караванський був знов арештований і засуджений на 8 років та 7 місяців примусової праці. Він відбуває засуд в таборі ч. 11, Явас, Мордовської АРСР.

9. Євгенія Ф. Кузнєцова, народжена в Шостці біля м. Сум 28 листопада 1913 року, хемік за фахом. 25-го березня 1966 року її засуджено на 4 роки примусової праці за антисовєтську аґітацію. Вона дуже хвора і перебуває в таборі ч. 6, Явас, Мордовської АРСР.

10. Олександер Е. Мартиненко, народжений в Новій Горлівці, в Донбасі; скінчив Київський Геологічний Інститут. 25 березня 1966 року засуджений на 3 роки примусової праці; знаходиться в таборі 11, Явас, Мордовської АРСР.

11. Михайло С. Масютко, народжений 18 листопада 1918 року в Чаплинці, Херсонської округи; поет, літературний критик та учитель; 23 березня 1966 року його засуджено на 6 років примусової праці за антисовєтську пропаґанду і аґітацію. Знаходиться в таборі 11, Явас, Мордовської АРСР, дуже хворий.

12. Валентин Ю. Мороз, народжений 15 квітня 1936 року в Холонові на Волині, історик та лектор. В січні 1966 року його засуджено на 4 роки примусової праці; знаходиться в таборі ч. 11, Мордовської АРСР.

13. Михайло Озерний, народжений в 1929 р., учитель; 7 лютого 1967 р. був засуджений на 6 років тяжкої праці. Відбуває кару в таборі ч. 11, Явас, Мордовська АРСР.

14. Михайло Осадчий, народжений в Курганах, Сумщина 22 березня 1966 року; журналіст, поет, літературний критик і перекладач. Член комуністичної партії, професор журналістики у Львівському Університеті. 18 квітня 1966 року засуджений на 2 роки примусової праці. Перебуває в таборі ч. 11, Явас, Мордовська АРСР.

15. Анатоль Шевчук, народжений 6 лютого 1937 р. у Житомирі. Письменник, твори якого публікувалися в різних виданнях в Україні. 7 вересня 1966 року засуджений на 5 років примусової праці в таборах. Перебуває в таборі ч. 11, Явас, Мордовської АРСР.

16. Марія Зваричевська, народжена в 1936 році недалеко Тернополя; архівар Львівського Обласного Архіву. Засуджена на 8 місяців примусової праці в таборах.

17. Михайло Колосів, лектор української літератури у Львівському Університеті; літературний критик. Арештований в 1966 році.

18. Іван Русин, науковий працівник в Київському Геофізичному Інституті. Був засуджений на 3 роки примусової праці.

19. Микола Грінь, науковий працівник в Київському Геофізичному Інституті. Був засуджений на 3 роки примусової праці.

20. Ігор Герета, науковий працівник в Київському Геофізичному Інституті. Був засуджений на 3 роки примусової праці.

21. Теодозій Чубатий, учитель в Тернопільській Музичній Школі. Засуджений на 4 роки примусової праці.

22. Ярослава Менкуш, народжена в 1920 році в Пустомитах під Львовом. Співробітниця в індустрії. Була арештована 25 серпня 1965 року і засуджена за антисовєтську аґітацію в березні 1966 року на 2 роки примусової праці.

Політичні в'язні засуджені перед 1963-м роком

23. Д-р Володимир Горбовий, народжений в 1899 році. Визначний адвокат, громадянин Чехословацької Республіки. Засуджений без слідства т. зв. ОСО - „Трійка" на 25 років примусової праці Досьогодні перебуває в одному з таборів Сибіру.

24. Катерина, Зарицька (Сорока), народжена в 1914 році. Засуджена в 1947 році на 25 років в'язниці за організацію Червоного Хреста під час Другої Світової війни. Вже більше 18-ти років перебуває у Володимирській тюрмі. Її син Богдан родився в тюрмі і ріс та виховувався на волі без матері й батька, бо його батько ,Сорока Михайло, від 1940 року майже безвихідно по сьогоднішній день перебуває на засланні в таборах і в'язницях.

25. Одарка Гусак, народжена в 1924 році. Арештована за працю у Червоному Хресті в 1950 році і засуджена на 25 років тюрми. Сьогодні у в'язниці у м. Володимирі.

26. Галина Дідик, народжена в 1912 році. Арештована в 1950 році і засуджена на 25 років примусової праці. Перебуває у Володимирській тюрмі.

27. Микола Сорока, арештований в 1940 році. Засуджений на 25 років примусової праці за участь в т. зв. підривних організаціях.

28. В. Дужинський, артист. Засуджений на 10 років примусової праці в 1957 році за вивішення прапора Запорозьких Козаків на Львівському Театрі. Перебуває тепер в таборі Дубравно, Мордовської АРСР.

29. Степан Вірун, народжений в 1932 році. Скінчив Вищу Партійну Школу в м. Львові. Засуджений в процесі Лева Лук'яненка і товаришів в 1961 році на 11 років примусової праці. Перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР.

30. Лев Лук'яненко, народжений в 1927 році в Чернігівській області. Член Комуністичної Партії. В 1957 році закінчив Юридичний факультет Московського Університету, після чого працював адвокатом у Львівській Області. Засуджений в 1961 році на кару смерти, що була замінена на 15 літ примусової праці в таборах за створення націоналістичної організації — „Української Робітничо-Селянської Спілки", для якої склав ідеологічну програму. Її ціллю був — відрив Української РСР від Союзу РСР й створення Самостійної України. Він розгорнув широку організаційну діяльність, видрукувашн на друкарській машині текст програми Організації, який він розповсюджував. Перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР.

31. Іван Кандиба, народжений в 1930 році у Володавському повіті на Підляшші. Скінчив Юридичний факультет Львівського Університету, після чого працював адвокатом в Львівській Області. Співпрацював в Організації „Української Робітничо-Селянської Спілки" разом із Левом Лук'яненком. Засуджений в 1961 році на 15 років примусової праці. Перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР.

32. Ю. Долішний, був засуджений за те, що вимагав заснування української школи для дітей в Караґанді; перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР.

33. Дмитро Верхолак, студент-медик; перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР.

34. В. Левкович, перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР.

35. А. Губич, перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР; невідомо за що засуджений.

36. А. Новожицький, перебуває в таборі Дубравно, Мордовської АРСР; невідомо за що засуджений.

37. Богдан Гарматюк, народжений в 1939 році; технік, в березні 1959 року був засуджений на 10 років примусової праці.

38. Ярема С. Ткачук, народжений в 1933 році, технік; в березні 1959 року був засуджений на 10 років примусової праці.

39. Богдан І. Тимків, народжений в 1935 році, студент Лісово-Технічного Інституту у Львові; був засуджений в березні 1959 року на 10 років примусової праці.

40. Мирон Площак, народжений в 1932 році; засуджений в березні 1959 року на 10 років примусової праці.

41. Василь Площак. брат Мирона, засуджений на 2 р. примусової праці за те, що не повідомив владу про участь брата в таємній організації (проти влади).

42. Іван Струтинський, народжений в 1937 році; диригент хору; засуджений в 1959 році на 10 років примусової праці.

43. Микола Юрчик, народжений в 1933 році; засуджений на 7 років примусової праці в березні 1959 р.

44. Іван Коневич, народжений в 1930 році; засуджений на 7 років примусової праці в березні 1959 р.

(Всі арештовані 37-44 — були обвинувачувані в членстві у партії „Спілка Визволення України". Процес відбувався при замкнених дверях у Івано-Франківському, бувш. Станиславові.)

45. Іван Т. Коваль, засуджений на кару смерти в грудні 1961 року, вирок виконано.

46. Богдан Грицина, засуджений на кару смерти в грудні 1961 року, вирок виконано.

47. Володимир Гнот, механік Політехнічного Інституту. Був засуджений на кару смерти, що була замінена на 15 років примусової праці.

48. Олексій Зельман, робітник радгоспу, брат Григорія Зельмана, був засуджений на 12 років примусової праці в 1961 році.

49. Василь Кіндрат, молодий хлопець, був засуджений в 1961 році на 13 років примусової праці (став психічнохворим).

50. Кирило (ім'я невідоме) був засуджений в грудні 1961 року на 12 років примусової праці.

51. Степан Сорока, засуджений в грудні 1961 року на 15 років примусової праці.

52. К. Іовчик, засуджений в грудні 1961 року на 15 років примусової праці.

53. Касприщин (ім'я невідоме), засуджений в грудні 1961 року на 5 років примусової праці, був звільнений після відбуття кари.

54. Мицко (ім'я невідоме), засуджений в грудні 1961 року на 10 років примусової праці.

55. Тегивець (ім'я невідоме), засуджений в грудні 1961 року на 12 років примусової праці.

56. Микола Мельничук, засуджений в грудні 1961 року на 10 років примусової праці.

57. Хом'якевич (ім'я невідоме), засуджений в грудні 1961 року на 12 років примусової праці.

(Всі заарештовані (від 45 до 57) були суджені у Львові між груднем 16 та 23 за приналежність до „Українського Національного Комітету", який нібито мав ціллю відокремлення Української РСР від СРСР).

58. В. С. Луцків, засуджений разом з Іваном О. Кандибою, українським теоретиком, в 1961 році за приналежність до організації „Української Робітничо - Селянської Спілки".

59 О. С. Лібович, засуджений на 15 років примусової праці з групою Івана О. Кандиби в 1961 році.

60. Кіпиш Іван, засуджений разом із групою І. О. Кандиби в 1961 році.

61. Боровницький Іосип, також засуджений із групою І. О. Кандиби за організацію української політичної партії в 1961 році.

62. Козик (ім'я невідоме), також член групи І. О. Кандиби, засуджений в 1961 р.

63. Покора (ім'я невідоме), засуджений в 1961 році на 12 років примусової праці.

64. Богдан Скіра, політичний в'язень (дата його засудження та термін кари невідомі).

65. Ф.Ковалик, політичний в'язень, засуджений за „провини" під час Другої Світової війни.

66. П. Сірик, політичний в'язень, засуджений за „провини" під час Другої Світової війни.

67. В. Набок, політичний в'язень, засуджений за „провини" під час Другої Світової війни.

68. І. Шильга, політичний в'язень, засуджений за „провини" під час Другої Світової війни.

69. Н. Захарченко, політичний в'язень, засуджений за „провини" під час Другої Світової війни.

Прізвище і ім'я	Рік нар.	Арештовано	Вимір кари
70. Сорока Михайло	1911	1940	25 р.
71. Полевий Омелян	1913	1945	25 р.
72. Пришляк Григор	1912	1946	25 р.
73. Костів Микола	1915	1945	25 р.
74. Шухевич-Березинський Юрко	1933	1948	20 р.
75. Пришляк Євген	1913	1952	25 р.
76. Германюк Богдан	1931	1958	10 р.
77. Ільчук Іван	1925	1948	25 р.
78. Юрків Володимир	1828	1947	25 р.
79. Гладковський Євген	1930	1953	25 р.
80. Сорока Стеепан	1932	1952	25 р.
81. Сорока Василь	1912	1961	15 р.
82. Марціяс Микола	1938	1962	10 р.
83. Машталер Микола	1925	1961	15 р.
84. Гурний Роман	1924	1961	15 р.
85. Мелех Микола	1930	1961	15 р.
86. Зельман Григор	1936	1961	10 р.
87. Тишківський Степан	1914	1952	25 р.
88. Леонюк Володимир	1932	1951	25+12 р.
89. Мельник Василь	1923	1952	25 р.
90. Кузик Гнат	1933	1961	15 р.
91. Пірус Василь	1921	1946	25 р.
92. Лукашевич Денис	19?	1949	25 р.
93. Христинич Богдан	1929	1959	10 р.
94. Гасюк Ярослав	1925	1960	12 р.
95. Стружинський Іван	1937	1956	10 р.
96. Орел Михайло	1924	1947/52	25+25 р.
97. Левицький Михайло	1922	1951	25 р.
98. Козла	19 ?	1950	25 р.
99. Шекман Олекса	1928	1955	25 р.
100. Янкевич Степан	1922	1954	25 р.
101. Демчук Григор	1930	1958	25 р.
102. Марусяк Микола	1925	1948	25 р.
103. Підгорний Микола	1926	1949	12 р.

Відбудують Михайлівський Золотоверхий Собор у Києві

Пряшівське „Нове життя" з 27 січня ц. р. у спеціяльній кореспонденції І. Ю. Коваленка з Києва п. н. „Михайлівський золотоверхий", подає, що „ходять якісь непевні чутки" про те, що мають відбудувати цей знищений совєтами в 1934 р. собор. Автор пише, між іншим: „Ми до певної міри примиряємося з тим, що мистецькі витвори людського генія дуже часто гинуть від стихійних лих, під час війни, чи руйнуються нащадками в разі якоїсь крайньої необхідности. Але глибокими ранами на людському сумлінні лишаються ті випадки, коли пам'ятки культури зловмисне нищаться." Після цього, подавши опис собору, автор зазначує, що „попри всі злигодні історії, собор щасливо дожив до тридцятих років нашого століття. З усіх мистецьких скарбів вдалось зберегти лише мозаїки (які теж постраждали через занадто поспішне перенесення), та мізерну децицю з фресок. Після XX з'їзду КПРС Україні було повернено багато славних імен письменників, діячів культури і науки, реабілітовано багато чесних і талановитих творів літеератури, культури і мистецтва. Був також реабілітований, як „незаконно репресований" і Михайлівський собор... Собор зайняв знову гідне місце в усіх історіях митецтва, довідках і історичних працях, хоч і з дуже соромливими формулюваннями: „нині не існуючий", або „знесений при реконструкції міста". Далі автор подає приклад, як архітект П. Д. Барановський відбудував повністю знамениту П'ятницьку церкву в Чернігові, зовсім зруйновану під час війни. Свою статтю Коваленко закінчує ствердженням, що „воскресіння собору було б не тільки ще одною залікованою раною на людському сумлінні, а й найпрекраснішим подарунком трьом народам — братам: українцям, росіянам і білорусам, колискою культури яких (?) був Київ".

(Н. Н.)

В Ню Йорку відбудеться конференція „Зарева"

Об'єднання Українських Студентських і Академічних Товариств „Зарево" влаштовує в суботу 16-го березня 1968 року о год. 5-ій по пол. в Українському Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, при 149, 2-га Евеню Студійно - Наукову Конференцію на загальну тему: „Сучасні шукання в Україні" (Аналіза краєвих матеріялів — В. Чорновола, І. Кандиби, Л. Лук'яненка, М. Масютка, С. Караванського й інших).

Програма Конференції: проф. Михайло Пап: „Державно-політичні елементи в способі думання українця в СССР". Проф. Всеволод Голубничий: „Юридничі моменти в боротьбі за права України". Ред. Остап Тарнавський: „Захалявна і література фальшу в Україні". Проф. Володир Бакум: „Морально-етична база підпільної України".

Конференцію відкриє Павло Дорожинський, голова Центрального проводу „Зарева", а нею керуватиме д-р Марко Антонович.

В. П.

Конференція нових напрямів

Управа Студентської Громади в Ню Йорку запланувала Студентську Конференцію, що має відбутися в суботу 30 березня в Українському Інституті, 5-та Аве і 79-та вул.

Ця Конференція — „конференція нових напрямків" відбудеться в суботу по полудні. Завданням її буде дати малим групам студентів висловити свої погляди на різні актуальні проблеми українського суспільства в Америці. Вечором по дискусіях відбудеться товариська зустріч.

Ціллю цієї Конференції є дати нагоду студентам критично проаналізувати різні проблеми, з якими зустрічається українська суспільність, а зокрема її молодь. Сподіваємося, що дискусія може вказати на нові шляхи розв'язки наших проблем.

В Конференції візьмуть участь студенти різних шкіл, включно зі студентами Гарвардського і Пенсилвенійського університетів. Сподіваємося, що будуть і студенти з Джордж Тавн Університету.

Студенти будуть аналізувати такі важні питання: молодечі організації - чи сповняють вони свої цілі, різниця між ґенераціями — хто переберe наші українські установи, та інші важні питання.

Відзначення о. Василя Стебельського

Верховний Архиєпископ о п та Галицький Митрополит, Кардинал Йосиф Сліпий, іменував довголітнього пароха в Майнерсвілі, Па., о. Василя Стебельського, Митрополичим Радником.

В грамоті, даній в Римі 25 грудня 1967 року, Кардинал Йосиф підкреслив велику вартість „прикмет ума і серця" в о. Стебельського, високо оцінюючи його „плодотворчу священичу працю".

„Доцінюючи ревність за Божу славу, за добро св. Церкви і за спасіння душ" — Кардинал нагородив о. Стебельського таким високим відзначенням.

Іменування о. Стебельського Радником, часово майже збігається з відзначенням 25-ліття його священства, яке відбулося в жовтні м. р. з участю всіх наших майнерсвілських парохіян, великого числа українського й латинського священства та багатьох цивільних достойників.

Впр. о. Радникові В. Стебельському висловлюємо наші ґратуляції та бажаємо йому доброго здоров'я і дальших успіхів у праці для нашої Церкви і народу.

ЗГИНУВ ШЕФ ШТАБУ ФРАНЦУЗЬКОЇ АРМІЇ

Париж. — Шеф генерального штабу у Франції та найближчий дорадний президента де Ґолля в усіх військових справах, ген. Шарль Айлере, згинув в летунській катастрофі по дорозі з Мадаґаскару до Франції. Разом із ним згинуло 18 інших осіб, у тому числі його дружина і донька.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

У ВІННІПЕГУ ВШАНУВАЛИ ЛЕСЮ УКРАЇНКУ

Вінніпеґ. — Як повідомляв тижневик „Вісник" з 1-го березня, силами молоді мало відбутись 3-го березня свято на пошану найбільшої української поетки Лесі Українки. Свято відбулось з ініціятиви Жіночого Товариства ім. Л. Українки при катедрі Пресв. Тройці. Головну доповідь виголосила студентка п-а М. Котович.

СПАЛИЛИ „МОРҐЕДЖ" ЗА ДІМ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Філядельфія. — В присутності 70 представників різних товариств і оранізацій та 350 гостей, відбулась 25-го лютого церемонія спалення „морґеджу"-боргу за великий Дім Української Молоді, придбаний Організаціями Визвольного Фронту. Після великої концертової частини, силами сумівської молоді, відбулась збірка на побудову театральної залі в тім домі, яка дала понад 2 000 дол. готівкою. П-і Ф. Кушнір подарувала для Дому великий, вишитий нею, портрет Тараса Шевченка.

ЦІЄЇ П'ЯТНИЦІ РІЧНІ ЗБОРИ КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

Джерзі Сити. — Цієї п'ятниці, 15-го березня, тут в приміщеннях Українського Народного Дому о год. 7-ій ввечері відбудуться річні загальні збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу Надгудсонської Округи. До цієї округи належать Відділи УНС: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287 з Джерзі Сити та 213 і 281 з Байону. На порядку нарад звіти, дебати і нові пляни та вибір нової Управи і доповіді головних екзекутивних урядовців.

ПЛАСТОВІ ВАКАЦІЙНІ ТАБОРИ В АРҐЕНТИНІ

Буенос Айрес. — Тижневик „Українське Слово" ч. 2 повідомив, що в січні й лютому в Арґентині відбувались два пластові табори, у місцевості Сан Мартін де льос Андес, у провінції Несквен. Пластовий Провід опікується обома таборами. Крім того, під проводом Сестер-Служебниць, відбулась одномісячна Вакаційна Оселя в Хавреґі для дітей, для відпочинку і поглиблення їхнього християнського та національного виховання. Ще перед таборуванням, на Пластовій ялинці в залі Т-ва „Відродження", з участю біля 100 пластунів та 150 гостей, виступали старші й молодші пластуни з гарною програмою, а п-і Онацька прочитала дітям привіт від про. Євгена Онацького, приятеля пластунів, який через хворобу не зміг прибути на свято. Зустріч закінчив промовою Владика Андрій словом до дітей і гостей — про значення українських традицій і обрядів.

УКРАЇНЦІ В БОЛТОНІ, В АНГЛІЇ, ПРИДБАЛИ ЦЕРКВУ

Болтон. — Стару англіканську церкву в центрі цього міста з 200.000 населення, збудовану ще в 1726 р., перебудовану в 1877 р., придбали українці-католики і після внутрішньої віднови — посвятили її в присутності Преосвященного Кир А. Горняка, о. д-ра Т. Тисака, о. радника М. Ратушинського та сотень вірних. Ківот, зроблений безкоштовно робітниками фірми „Плестік - Фібр", за зразком архітектури церкви св. Спаса в м. Чернігові, збудованої князем Мстиславом в 12 столітті, встановили і вже посвятили в тій прегарній церкві. Газета „Івнінґ Нюз" помістила про ту подію ілюстрований репортаж.

МИРОСЛАВ СКАЛА-СТАРИЦЬКИЙ СПІВАВ У ПАРИЖІ

Париж. — Відомий оперовий соліст-тенор, довголітній перший тенор королівської опери „Ля Моне" в Бельгії, Мирослав Скаля-Старицький виступав тут на концерті перед українською і запрошеною французькою публікою в честь Кардинала Иосифа Сліпого, з нагоди його 75-річчя, а в кінці лютого — на Святі Української Державности. М. Скаля-Старицький провадить власну школу співу, Студію. У ювілейному виданні з нагоди 50-річчя праці паризької Опери-комік прізвище українського першорядного співака зазначене поруч із Шаляпіном, Єріцем, Кепурою та ін. Тепер співак підготовляє новий репертуар для серії концертів у Америці й Канаді, про що буде повідомлено згодом.

НА ПОКАЗ ІСТОРИЧНОЇ НОШІ ПРИГОТОВАНО НОВІ КОСТЮМИ

Ню Йорк. — Готуючись до найбільш, як дотепер, імпозантного показу української історичної ноші проєкту і стилізації п-і Христини Восвідки і п-і Неоніли Таршаковець, що відбудеться у „Фешен Інституті" 17 березня, 64-й Відділ СУА замовив і вже придбав близько 10 нових народних нош незвичайної краси. Таким чином, глядачі зможуть вперше оглянути ношу українок, починаючи від сивої давнини ще з-перед княжих часів аж до ноші городянок і селянок кінця 17 сторічч. Цілий показ, в супроводі слова, танцю і музики, триватиме майже дві години. Квитки набувати в українських крамницях і в „Самопомочі".

НОВА ВИСТАВКА ЛЮДМИЛИ МОРОЗОВОЇ

Ню Йорк. — В минулу неділю 10 березня відбулося тут в ґалерії Літературно-мистецького Клюбу відкриття чергової малярської виставки Людмили Морозової. Формально відкрив її від Нюйоркського Відділу Об'єднання мистців українців Америки Антін Малюца, який звернув увагу на заголовок тієї виставки „Весняна", що відповідає її жанрові. Виставка охоплює 57 олійних образів. Вона відкрита ще в п'ятницю й суботу 15 і 16 березня та в неділю 17 березня ц. р.

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ В УВАН

Ню Йорк. — Комісія для збереження і вивчення спадщини Володимира Винниченка, влаштовує доповідь Григорія Костюка „Проблеми вивчення і публікації недрукованих творів Володимира Винниченка" і Семена Погорілого „Чотири недруковані романи Володимира Винниченка", в неділю 17-го березня о 5-ій год. дня в домі Академії.

ПОКАЗ МОДЕРНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВБРАННЯ

Нюарк. — Заходом 28-го Відділу СУА в Нюарку, Н. Дж., в неділю, 17-го березня, о год. 5-ій по полудні в приміщенні „Маунт Вернон Скул" відбудеться Показ Модерного Вбрання, з примінeнням стилевої української вишивки, сполучений з розваговим вечером.

ГОСТИННИЙ ВИСТУП Л. ПОЛТАВИ В ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ

У суботу, 16-го березня о год 7-ій вечора в залі православної Святотроїцької парафії в Ірвінґтоні відбудеться Літературний Вечір, на якому виступить вперше в цій громаді поет Леонід Полтава. Його вибрані твори читатимуть І. Кононіва, М. Божаківська і Є. Полтава. Із сольоспівом виступить солістка А. Гавдяк при акомпаніяменті Є. Вольц, яка також виконає декілька уривків з оперет для дітей, лібретто яких написав Леонід Полтава, музика Василя Овчаренка.

ДОПОВІДЬ З ПОДОРОЖІ ПО ІНДІЇ

Нюарк. — У п'ятницю 15 березня з ініціятиви 86 Відділу СУА, о 8 г. вечора буде доповідь-спогад п-і Люби Абрамюк про подорож до Індії. Доповідь, ілюстрована кольоровими прозірками, відбудеться в новій домівці „Чорноморської Січі" 688 - 690 Сенфорд аве. в Нюарку.

ХОР СВ. ВАРВАРИ У ВІДНІ

Відень. — Відомий український церковний хор св. Варвари у Відні, якого творцем і душею є людина з невичерпною життєвою енергією і патріотичним завзяттям, і який поставив собі за ціль ширити українську музичну культуру особливо ж серед чужинців, дав знову на шляху свого мистецького діяння багато концертів і виступів, яких не сміє поминути наша преса. Хор св. Варвари, це найживіше українське тіло, в якому згуртувалася наша молодь ще й притягає й чужинців, яким подобається звучання і виконання хору і вони стають у його ряди і возвеличують українську пісню, кожної неділі в церкві св. Варвари та на концертах.

Величавим торжеством, до якого хор і спеціяльно створений комітет з головою д-ром Романом Сас - Залозецьким на чолі довго підготовлявся, був концерт української церковної музики 5 листопада 1967 в залі Моцарта, з нагоди 100-ліття канонізації св. Иосафата. Пляката по Відні і запрошення, розіслані по усіх католицьких парохіях, монастирях і організаціях зробили своє. В кожному разі публіка виповнила простору залю і концерт почався привітанням голови, дра Залозецького, а вслід за тим понеслися перші могутні звуки маєстатичного прокімену „Честна пред Господем смерть" і пісні „До Иосафата" в обр. А. Гнатишина. Щоб обзнайомити присутніх з життям і діянням нашого українського святого запросив наш парох о. д-р Венедикт Сютик широко - відомого проповідника з Риму, о. Протоархимандрита Атанасія Великого, ЧСВВ, який по - німецьки вказав на цікаві моменти з життя св. Иосафата, його геройське життя та екуменічні стремління. Після промови почався концерт хорових творів української релігійної музики, без супроводу будь - якого інструменту, під управою проф. Андрія Гнатишина.

І ось почули ми композицію в стилі київської церковної музики, яка збуджує віру в найвищого Творця, — „Вірую" А. Гнатишина. Цей твір відомий із плит „Свята Літургія" у виданні М. Денисюка в Америці, своїм речитативним характером і ґрадацією від піяна до фортіссіма, викликає велике враження на слухачів. Сольову часть виконав син композитора Ігор, приємний лірично - драматичний тенор з дуже виразною вимовою. А далі виконав хор „Приклони, Господи, ухо Твоє" Артема Веделя і „Слава во вишніх Богу" Дмитра Бортнянського, — твори композиторів т. зв. золотої доби нашої церковної музики. Хор, який звучить як одно гомофонне тло, виконав ці пісні досконало, а вдоволена публіка нагороджувала і хор і його диригента безперервними оплесками.

У слідуючому відділі концерту виконав хор другого роду пісні: „Кант про св. Юрія" в обр. Я. Яценевича — це свого роду українська народно - релігійна баллада з наслідуванням ліри в басах, що її співали колись наші лірники. У зовсім другому характері обрібки заінтонував хор знану церковну пісню „Страдальна Мати" для меццосопрана з хором в гармонізації А. Гнатишина з солісткою Любкою Гнатишин. Ця молоденька, симпатична співачка своїм свіжим, м'яким і дуже приємним голосом співала ту пісню із щирого серця з повністю вислову, за що й присутні подякували невгаваючими оплесками. Важкою псальмою „Вскую прискорбна єси душе моя" Бортнянського закінчено цю частину концерту. Цей останній твір є тяжкий до співання і видно, що хор мусів над нею довго працювати, щоб допровадити до такого бездоганного виконання. Бортнянський показав у цьому творі своє мелодійне голосоведення італійської школи, злучивши його з українським журливим і пригноблюючим життям, яке віддзеркалюється в мінорних і мажорних гармоніях. Дві Фуги у цій псалмі „Уповай на Бога" і „Яко Бог заступник мой" вказують на це, що і ми українці маємо поліфонічні твори, які одначе є мало відомі західньому світові. Слухаєш і не налюбуєшся, як чудово звучить твір цього нашого клясика релігійної музики в його строгій гармонійності і правдивості, як ясно висловлює він свої думки, а при цьому з такою глибиною чуття.

Свого роду сенсацією на концерті був виступ хору богословів із Сант Габріель та із Сант Пельтену, яких приєднав і вишколив проф. Гнатишин, роз'їжджаючи тут і там на проби, а опісля на спільній пробі злучив в один хор. Цей чоловічий хор із 50 теологів у чорних сутаннах, виявився надзвичайно здисциплінованим. Його інтеліґентні співаки реагували на кожен рух нашого маестра, який з релігійним чуттям і душею оформлює кожну навіть найменшу пісеньку. Хор виконав українською мовою три пісні, а саме „Под Твою милость" і „Херувимську пісню" Бортнянського та „Отче наш" Гнатишина. Видно, що високому австрійському духовенству враз із Папським Нунцієм Опіліо Россі, подобався цей жест, що їх теологи вшановують нашого українського Святого і послуговуються нашою музичною культурою, бо й вони і вся публіка прийняла виступ цього хору з одушевленням. Хор звучав чудово особливо ж у пяніссімах, пісні подобалися присутнім, як і їх виконання, бо рясним оплескам не було кінця. Молоді богослови, які так радо приїхали, щоб узяти участь в цьому концерті, понесуть у своїх серцях спомин на все життя. Виступ цього хору надав концертові ще більше поваги. — На цьому місці треба згадати, що членів цього хору прийняло дуже ввічливо жіноцтво Братства св. Варвари після спільної проби перед концертом, і цим здобули собі симпатію і приятельство не тільки для себе, але і для нашої громади.

Після виступу теологів зайняв місце на сцені знову хор св. Варвари і виконав покаянну стихиру „Покаяння отверзи ми двері" А. Веделя, в якій сольові партії виконали Сільвія Штайн, Любка Гнатишин і Галина Щуровська. Вслід за цим виконала Сільвія Штайн знану й улюблену пісню „Богородице Діво" Гнатишина. Ця довголітня солістка хору св. Варвари своїм ліричним сопраном здобула собі добре ім'я не тільки у Відні, але і серед українців у Мюнхені, де вона вже не раз виступала. Могутньою композицією „Величаніє" на честь св. Иосафата А. Гнатишина закінчено цей величавий концерт.

Цим концертом зацікавилися також музичні референти віденського радія і деякі пісні будуть зняті на стрічку у вел. залі радія 2-го березня та втягнені у постійну програму музичних передач.

Почавши від четверга 9-го листопада до суботи відправлялася в церкві св. Варвари по вечорам Служба Божа, при чому все співав хор. В цих богослуженнях брали участь різні католицькі, студентські організації і конґреґації, а завершенням святкувань на честь св. Иосафата була Архиєрейська Служба Божа в архикатедральній церкві св. Стефана, яку відправив Преосв. Августин Горняк ЧСВВ, гість із Лондону. В присутності кардинала Кеніґа і Папського Нунція Опіліо Россі та інших духовних достойників і масовій участі християн заблистів наш обряд і наш хоровий спів у цьому величньому храмі. Спів нашого Владики, священиків і діяконів зливався гармонійно з ідеальним співом хору, якого виконання як поодиноких літургічних пісень так і ектеній не дасться описати звичайними словами. На обличчях присутніх, які заповнили великий храм, можна було вичитати надзвичайне захоплення. В кінцевій проповіді подякував кардинал Кеніґ Папському Нунцієві, Преосв. Кир Августинові та нашим отцям, що влаштували це свято. Особливо щирими й сердечними словами висказав подяку і признання хорові за „надзвичайне мистецьке виконання цієї Літургії, чим підніс до найвищої краси цей українсько - візантійський обряд".

14-го січня 1968 передавало австрійське радіо нашу Службу Божу з церкви св. Варвари. Служба Божа в музичній обрібці Гнатишина все подобається австрійським слухачам і після такої передачі тони шукають платівок по усіх крамницях Відня, пишуть до радія, до парохії св. Варвари й до проф. Гнатишина. Та хоч й хор св. Варвари її наспівав, в нас її не можна дістати. Службу Божу відправляв парох о. д-р Сютик, діяконували о. д-р Дзерович і о. Прокопів, а хід обряду об'яснював о. ректор Гергард Вольф.

На запрошення пароха катедральної церкви в Айзенштадті в Бурґенлянді відправлено 21-го січня Службу Божу. Хор виїхав туди приватними автами. На припоручення о. д-ра Сютика Службу Божу відправив там о. д-р Дзерович. І тут, в столиці Бурґенлянду, у стариннiй церкві залунали звуки наших київських і галицьких напівів. Парох подякував від себе і від своєї церковної громади усім прибулим, згадав добре йому знані місця на Україні, де він побував під час останньої воєнної хуртовини і запросив на святочний обід. Хорватський канонік, о. Мартин Мерсіч подарував при цій нагоді нашому диригентові, проф. Гнатишинові етноґрафічний збірник хорватських пісень з нотами, що він їх сам зібрав і видав. Так працює церковний хор св. Варвари у Відні і розносить по світі цими звуками мову душі українського народу.

М. Братченко

Форт Вілліям, Канада

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Відзначення 50-річчя Незалежности і Суверенности Української Народної Республіки відбулося заходами Відділу КУК округи Лейкгед у Форті Вілліям і пройшло з успіхом.

20-го січня в авдиторії „Просвіти", на пошану Золотого Ювілею проголошення державности і злуки всіх земель України відбувся Святочний бенкет, якого головним промовцем був генеральний секретар Секретаріяту СКВУ, Микола Плавюк.

Того ж дня посадники обох міст — Форт Вілліяму і Порт Артуру — своїми проклямаціями, поміщеними в місцевій англомовній пресі, День 22-го січня проголосили Українським Днем, і закликали всіх мешканців своїх міст долучитися до співгромадян - українського роду в їх відзначенні 50-річчя проголошення державної незалежности і самостійности України.

Авдиторія „Просвіти" була переповнена українським громадянством обох міст, а в тому числі і офіційними представниками міста Форт Вілліяму та асоціяцій етнічних груп — словаків, поляків, литовців і французів, як теж двох десятків ветеранів українських визвольних змагань 1918 - 19 років.

Після відіграння на піяніно Олею Савчук канадійського гимну, Святочний бенкет відкрив голова Відділу п. І. Козира, а дальше ведення програми передав д-рові В. Мигалеві. Молитву провів о. П. Змієвський, парох двох Українських Православних Церков, а благословення вечері довершив о. декан Т. Гарасимчук, парох Української Католицької Церкви в Порт Артурі.

Головного промовця представляв секретар Відділу КУК п. М. Савчук, який з належним розумінням справ того історичного моменту та з державницьким підходом до них, у яскравий спосіб насвітлив тло визвольних змагань українського народу і тих будівничих Української Державности, які пророцтво Т. Шевченка і ідейну програму Миколи Міхновського перетворили в чин і довели до IV Універсалу — проголошення 22 січня 1918 і 1919 року.

„І за те — говорив промовець — будівничим честь і хвала, а осягам — гідна пошана. Помилки, які були зроблені — будуть наукою для поколінь і для нас на те, щоб ми їх не повторяли. Ідея боротьби за державність продовжувалась в УВО, СУМ, ОУН, СВУ, Карпатській Січі, і УПА. Почуття державности нашого народу було „Євшан Зіллям" для нашої діяспори, яка черпала свою відпорність проти асиміляції. За любов до свого народу засуджено тисячі. Згинули Владики церков, священики, культурні і політичні діячі — яких людська національна гідність була товчком до протесту. І тому сьогодні в 50-річчя Великого Акту Державности України наш нарід там і ми тут своїми ділями і працею доказуємо, що ми державники. Хай 1968 ювілейний рік проголошення Української Державности — буде роком єдности нашого церковного і політичного життя, проломом обоятности нашого окруження, скріплення мостів, які поєднують нас з нашою молоддю, яка має стати переємниками і продовжувачем великого діла".

За промову присутні нагородили промовця бурхливими оплесками стоячи. Дякував йому п. С. Пуляк, голова Контр. Комісії Централі КУК.

В програму бенкету входили мистецькі виступи квінтету Осередку Юного СУМ при аком. Христини Стахів і сольоспіву Тоні Перанюк при аком. Едварда Бачинського. Закінчено бенкет співом державних гимнів — „Ще не вмерла Україна" і „Боже щасти їй . . .".

21-го січня в українських католицьких і православних церквах — Форт Вілліяму і Порт Артур — відправлено врочисті Богослуження і Молебні в намірені українського народу та виголошено священиками проповіді.

22-го січня о год. 10-ій ранку в міському ратуші відбувся черговий акт передачі українського прапору посадникові міста Форт Вілліяму п. А. Ассефові, що зробила делеґація під проводом голови Відділу КУК, п. І. Козири. В склад делеґації входили представники Т-ва „Просвіта", Філії УНО, Ліги Визволення України, о. П. Змієвський від Українських Православних Церков, Комітету Українок Канади, як теж представники від молодечих організацій — Українського Студентського Клюбу, СУМ і МУНО.

Після того, коли український прапор перший раз в історії Форт Вілліяму піднесено на щоглі будинку міської управи, делеґація і з нею більше як 100 осіб, підійшли до пам'ятника невідомого вояка і у стіп його, ветеран української визвольної війни — проф. І. Вишинський зложив вінок, віддаючи пошану впавшим Героям за волю України.

Того ж дня українські і канадійські прапори були вивішені і повівали на українських домівках.

Англомовна преса обох міст, радіо і телевізійна станція подавали обширні інформації про підготовку і відбуття врочистих святкувань 50-річчя проголошення самостійности і державної незалежности України.

О. П.

Міннеаполіс, Мінн.

ВІДВІДИНИ ГОЛОВИ ВИКОННОГО ОРГАНУ УНР

Наша громада здавна дожидала приїзду провідного представника нашого державного центру. Сталося це щойно в половині грудня 1967 р., коли до нас загостив д-р Анатоль Фіґоль. 16-го грудня в залі парафії св. Юрія зійшлися представники організацій, які належать до відділу УККА Твинсіті. Голова Комітету організацій і громад Антін Семенюк відкрив зібрання та покликав до почесної президії проф. Олександра Грановського, ген. Василя Филоновича і Василя Станиславова. Д-р Лисий привітав гостя, подавши короткий звіт про положення на нашому терені, на якому ідеї державного центру мають поважне число приклонників. Опісля вітали гостя відпоручники Товариства Прихильників і Товариства Сприяння УНР та інших організацій.

Голова Виконного Органу поінформував нас про всі події, які сталися напередодні і в часі останньої сесії УНР. Немає куди правди діти, що в самім державнім центрі перед сесією було чимало недомагання. Причинами цього було те, що через смерть кількох передових членів центру — настав застій, непевність завтра, питання, як перебути кризу, а не бракувало й порозуміння між залишеними членами. Центр був неактивний. Щойно щаслива думка покликати в державний провід людей з громадського безпартійного сектора врятувала ситуацію. Державний центр поповнився новими безпартійними людьми і став до реорганізації та пожвавлення праці.

Зразу показалося, скільки важливих ресурсів були бездіяльними, коли наша еміґрація має велике число спосібних і щирих передових працівників. І тому на VII сесії виринуло домагання, щоб настановити виборний лад, не тільки по партійній приналежності, але й громадський чинник з обов'язком щомісячної постійної пожертви на цілі активної праці центру — має мати належний голос. Бо воно дивно, коли представники здрібнілих старокрайових партій „воюють" за „свої права", а державний центр має всього двадцять тисяч долярів річного прибутку. Це сума рівна річній платні одного американського лікаря! Д-р Фіґоль намітив цілий ряд нових акцій центру, які для засянення думок і поради нашої заморської еміґрації та її посиленої матеріяльної допомоги, — вислав тепер своїх провідників на поїздки по ЗДА й Канаді.

СКВУ пройшов з гарним успіхом. Особливо церковні наші чинники показали добрий приклад, видавши спільну Заяву, підписану всіма Ієрархами та провідниками наших віровизнань.

В серії запитів виступили: Єрмоленко, Станиславів, Грановський, Булавицький, Данилюк, о. Левицький, Даниленко, Семенюк, Филонович і ін. Були запити на теми: роля Комітету Єдности, сесія УНР за морем, зв'язки з Ізраїлем, церковні проблеми, контакти УНР, залякування чужим горожанством, старокрайовий поділ еміґрації, ізоляція наших вигідних інтеліґентів й ін. Голова В. О. відповів усім вичерпуючо. Зразу треба підкреслити його апартійність.

Це Віче відбулося в неділю, 17 грудня в Народному Домі, при повній залі. В президії засіли: Грановський, Филонович, Козак, Лозовий, Лисий. Прелеґент зачав свою доповідь від СКВУ, накресливши його успіхи. Була, і ще тепер є чимала частина нашого громадянства, що ставилася неґативно до цілі Конґресу, однак державно думаюча людина мусіла схилити голову перед генієм українського творчого духа, що запанував у всіх майже учасників СКВУ. Ніхто не в силі ніякими критичними недомаганнями нарад заперечити величі здвигу, в якому участвували мандатовані представники усіх наших організацій та громад з усіх країн нашого поселення, поза поневоленою Україною.

Політичні думання, привезені зі старого краю, сьогодні тут нікудишні. Мусимо жити сьогоднішними категоріями думання і діяння, щоб не стати музейними оказами! Навіть коли українська проблема нині серед державних провідників вільного світу лежить в „декомпозиції", то перед нами ще стільки невиконаних завдань меншого засягу, що немає причини попадати в зневіру, чи відходити від національної роботи. Державний центр, якби воно й не було між нами, мусить дійсно репрезентувати нашу державну боротьбу, бо ж під фасадою Української Народної Республіки були створені нашим народом найважливіші історичні факти його незалежности. Напевно немає між нами (за вийнятком поплентачів московського наїзника України) груп чи партій, які б не визнавали історичного факту тих трьох літер — УНР. Під ними йшла ціла боротьба української нації за свою державу. І тому нам треба використати нині переорганізовану УНРаду й авторитетом державного центру провести зацікавлення нами серед вільних народів.

У державних народів опозиція бере участь в державному діянні, хоч буває поза рямками провідництва. Що більше, бувають моменти в них, коли в дуже важливих державних справах всі державні люди йдуть одним фронтом. Ніхто не буде перечити, що в таборі УНР не було помилок, недомагань, а навіть в останніх роках повний застій праці. Брак людей заступити недавно померлих спричинив таку ситуацію. Але від останньої сесії положення значно покращало, а ще більше поправиться, коли втягнено до праці в державному центрі й наші заморські провідні кадри. Маємо нині поважне число наших людей нової ґенерації, які зайняли гарні становища в тутешніх установах науки, політики, адміністрації, чи інших звань. Немає причини втікати від громадської праці, мовляв, вона не йде впарі з умовинами нашого поселення. Ми забуваємо, що нові країни, в яких ми стали горожанами, — саме й постали з прибулих наших попередників, і далі поновлюються ними. А всі вони внесли і внесуть чималий даток своїх духових дарів в спільний скарб нових країн поселення. Не забуваймо, що Америка захоронила державних провідників таких народів, як Італія, Чехословаччина й Польща.

В запитаннях брали участь: д-р Козак, д-р Лисий, Пундик, о. Левицький, о. Кість, Романовський, Станиславів, Пшеничний, й ін. Їм відповів прелеґент належно та задовільно. — Враження з реферату Голови В. О. було корисне й будуюче. Вже давно відчувалася потреба почути думки безпартійного провідника державного центру. Таким саме був д-р Фіґоль, відомий на наших землях провідний працівник в рямках Українського Центрального Комітету, Пласту та з видання Енциклопедії Українознавства. Коли б наша громада, а за нею й інші в ЗДА й Канаді, пішли за словом заохоти Голови В. О. і підписали зобов'язання платити точно місячно бодай одного доляра на роботу новопереорганізованої УНРади, тоді б вона мала міцну матеріяльну базу виконати наложені на неї поважні завдання. Правду сказав референт, що ми нарікаємо і вимагаємо від нашого державного проводу кращої праці, але не спішимося отворити наші кишені, хоч й живемо достатньо у вільних країнах.

о. В. Л.

Свідчення туриста, який побував в сучасному колгоспному селі в Україні

Торонто. - Тижневик „Гомін України" з 24 лютого опублікував уривок з листа, надісланого туристом, якому вдалося з іншими побувати в селі за 85 кілометрів від Львова. З огляду на те, що окупантська влада „засекречує" життя українського села, друкуємо це важливе свідчення повністю:

„85 кілометрів від Львова біля Зборова ми відвідали в с. О . . . скривлену двокімнатну хатку без підлоги. Стіни довкола обложені якимсь бадиллям, щоб затримати тепло. Маленька похила стаєнка і якесь піддашшя на сіно. Ми мусіли скоро повертатися до Львова, бо не мали „візи" до села. Така прогулянка могла нам дуже пошкодити, а ще більше нашим рідним. Удалося нам туди вскочити і вискочити завдяки „зв'язкам" у селі. Життя селян незавидне. У Львові мало чути українську мову. Написи є українські і кацапські. В тролейбусах написи „Вход" і „Выход" самі говорять за себе.

Ми хтіли поїхати в карпатський район, але нам було сказано — „Сиди там, де приписано". Молоді багато співали пісень, а між тим затямився мені такий рефрен:

„Сидить баба в кримінали,
Сидить — сидить і голосить
А бриґадир їсти носить . . .

Ми відвідали музей. Шкільні дівчата з учителями приїхали туди. Дівчина їм сказала, що є гості з Канади. Учитель не дуже злюбив таку ситуацію. Так нам виглядало, що найкраще було б, якщо ми вийшли б з кімнат. Але того ми не зробили. Ми просили учнів, щось нам заспівати. Вони гарно співали, але „Верховини" ніхто з них, ні учитель, не знав.

Всі села від Вошковище до Снятина належать до колгоспу ім. Леніна. Голова колгоспу чужий зайшлий. Т. Шевченко писав про нетоплену хату. Нині є дуже багато, чи не більше нетоплених хат. Селянам живеться прикро. Є дві кляси людей. Кляса експлуататорів і експлуатованих. Селяни мусять красти. І крадуть всі. Від найстаршого до наймешого.

Поїхали до Львова, накупили презентів за великі гроші і пороздавали знайомим та рідним, бо всім їм щось не вистачає. В містах люди вбрані по-різному, декто з них краще, ніж ми.

У Сочі кацап назве вас „хахлом", а в Москві не люблять як ви їдете на Зах. Україну. Вони вам це скажуть і пригадують, що там також живуть „хахли". В Києві багато написів українською мовою, але нашу мову чути слабо. В Чернівцях ще гірше. В Івано-Франківську подібно.

На контрольному пункті перед в'їздом до Польщі нам усі речі поперекидали, перекарткували майже всі сторінки книжки 23-го з'їзду КПСС у Москві. Дві повних години тримали большевики під конвоєм своїх „гостей", погрожуючи декому, що його посадять під ключ".

Українець — першим секретарем ЦК компартії Словаччини

Як довідуємося з Пряшівського „Нового Життя" (ч. 4 ц. р.), під час останнього пленуму Центрального Комітету компартії Словаччини в Братиславі 22 - 23 січня ц. р., що відбувся при участі першого секретаря компартії ЧСР Александра Дубчека, першим секретарем ЦК словацької компартії вибрано Василя Біляка. З цієї нагоди згадана газета друкує привітального листа президії „Культурного союзу українських трудящих ЧССР", де м. і. читаємо: „Ваша дотеперішня робота на державних і партійних посадах, в ваччині, як і Ваше походження дало Вам змогу пізнати справжнє життя і проблеми трудящих. Це зміцнює наше переконання в тому, що Ви і далі будете сміло, при дотриманні демократичних принципів вирішувати проблеми економічного, соціяльного, політичного та національно - культурного життя Словаччини, в тому числі і назрілі проблеми українського населення Чехословаччини. Тим більше, що ці проблеми Вам, як сину українського народу, близькі і зрозумілі". (Н. Н.)

НОВИЙ АМБАСАДОР ІЗРАЇЛЮ У ВАШИНГТОНІ ІЦАК РАБІН ЗАЯВИВ у Клюбі Крайової Преси, що Ізраїль не задумує тримати окуповані ним арабські землі „на віки", давши цим зрозуміти, що Ізраїль готов ті землі повернути арабам — в рямцях загального мирового договору. Амбасадор Рабін арґументував: „коли ви (араби) не хочете виректися політики знищення нас, то чому ми маємо вирікатися зайнятої території?" Іцак Рабін — це генерал, який був шефом ізраїльського штабу у війні проти арабів в червні мин. року. Але між ним і міністром військових справ, Моше Даяном, не було гармонії, і тому ізраїльський уряд рішив вислати Рабіна на визначне становище до Вашингтону.

Нюарк, Н. Дж.

РІДКІСНИЙ ТА НЕБУДЕННИЙ ЮВІЛЕЙ

25-го лютого Хор Української Католицької Церкви св. І. Христителя в Нюарку, Н. Дж., відзначив свою солістку - співачку пані Зиновію Воробець, що майже півсторіччя, бо 47 літ, присв'ятила на службу рідній пісні, співаючи в хорах.

В год. 4-ій по полудні зібралася хорова родина у приміщенні парафіяльної школи, щоб зустрінути Ювілятку та зложити їй побажання. В товаристві свого чоловіка, трьох синів та брата прибула Ювілятка на залю, де при вході привітала її хористка студентка коледжу п-на Христина Ґут та передала їй китицю червоних рож, а зібрані на залі заспівали „Многая Літа".

Ювілейне свято на пошану Ювілятки п-ні Зиновії Воробець відкрив дириґ. церковного хору п. М. Добош. Він привітав Ювілятку та її родину й приявних Впр. о. протоігумена П. Малюґу ЧНІ, Впр. о М. Гринчишина — пароха, вельми заслуженого проф. Т. Каськова, та співачку Нюйоркської опери пані М. Лисогір, проф. А. Микитюка — музику - дириґента, та цілу співочу родину і гостей.

Пан М. Добош з'ясував ціль святкування та вказав на виховне значення такої імпрези. Людину заслужену, чи то на відтинку нашого громадського, культурного чи мистецького життя, належить вшанувати. Д-р Т. Шеґедин, що сповняв функції старости, попросив Впр. о. П. Малюґу провести молитву та поблагословити трапезу. Д-р Шеґедин накреслив довгий шлях, бо майже півсторіччя, співочої кар'єри Ювілятки. Її участь у хорах датується 6-тим роком життя. Батько її, скарбовий урядник, притому любитель музики, сам дириґент, запровадив малу Зеню у ґурт співаків. І в ньому вона залишилася посьогодні.

Її перший день у хорі був великим днем радости, а сьогодні увінчаний вінком нагороди, Ювілейним бенкетом, днем радости та зворушення. Ювілятка — це, в першу черґу, мама-громадянка, людина сильного характеру, великої обов'язковости, скромна, серйозна, при цьому обдарована гарним, мелодійним голосом. Хори в її особі мали велику поміч. Вона була не тільки їхньою співачкою, але й солісткою. Як добрий примір для всіх, що співають у хорах, наведу і те, що Ювілятка на протязі одинадцяти років участи в хорі, коли дириґентом є п. М. Добош, опустила тільки три рази пробу-співанку. Таких співаків потребують наші хори.

Впр. о. П. Малюґа ЧНІ, передав Ювілятці особливіші благословення за її жертвенну працю в хорах від Святішого Отця Папи Павла, Кардинала, Верховного Архиєпископа Кир Йосифа та Архиєпископа Митрополита Кир Амброзія. Передав побажання від Впр. о. Д. Библова з Риму, о. В. Танчака з Ню Брансвік, проф. А. Гнатишина, композитора з Відня, побажання від сестри та шваґра проф. Університету Грицая з Канади, сестри Віри Дратвінської, дириґ. катедр. хору в Парижі та її діточок.

Впр. о М. Гринчишин говорив про значення та користі зі співання, а спеціяльно в церкві, коли за словами псальмопівця, людина, що співає в церкві, подвійно молиться. Він передав Ювілятці дар любови від церкви та хору, а пані М. Лисогір вручила особистий дарунок.

Під час бенкету розважали наші мистці присутніх, а саме; п-ні З. Вундзяк, І. Кононів, та п-нове І. Керницький (Ікер) та В. Гентиш.

Ювілятка дякувала за милу несподіванку хорові та всім співучасникам. Закликала наслідувати її та в кого гарний голос, поки не пізно, включатися в хори, де вони існують.

При смачній вечері, при звуках мелодій пісень та грі молодого, благонадійного акордеоніста п. Добущака, проведено вечір допізна.

Н. Н.

В УКРАЇНІ ВОРОГ ПЕРЕВОДИТЬ БЕЗПОЩАДНУ РУСИФІКАЦІЮ, НИЩИТЬ УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ, ПЕРЕСЛІДУЄ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ. В АМЕРИЦІ ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДАЄ НЕБУВАЛІ МОЖЛИВОСТІ ВІЛЬНИХ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ТА ВІЛЬНОЇ, ТВОРЧОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ, ЯКЩО ВИКОНАЄМО НАШЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ДО ВЕРЕСНЯ Ц. Р. ЗБЕРЕМО 330,000 ДОЛЯРІВ. ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО, ЖЕРТВУЙМО НЕГАЙНО!

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ І ПЕРЕСИЛАТИ:

Ukrainian Studies Chair Fund

302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

Увага! Ровд Айленд! Увага!

25-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
в ПОТАКЕТ, Р. Ай.
запрошує Шановне Громадянство на

СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

що відбудеться

в неділю, 17-го березня 1968 року
о год. 3-ій по пол.
в приміщенні ТРІНІТІ ЧУРЧ ГАВЗ
50 Мейн вул., Потакет, Р. Ай.
В ПРОГРАМІ: РЕФЕРАТ, ОКТЕТ СОЮЗЯНОК, ДЕКЛЯМАЦІЇ, МУЗ. ТОЧКИ, ІНСЦЕНІЗАЦІЯ.
Приходіть всі вшанувати пам'ять Пророка.

НЮ БРОНСВІК — БАВНД БРУК і ОКОЛИЦЯ
Літературно-Мистецький Клюб ім. Петра Могили
має шану запросити Вас на ДОПОВІДЬ
проф. ПЕТРА ОДАРЧЕНКА з Вашингтону, члена УВАН, визначного літературознавця та дослідника українських клясиків, на тему

„Шевченко на тлі сучасности"

яка відбудеться в неділю, 17-го березня 1968 р. о 4-ій год. по обіді в залі Українського Православного Осередку в Савт Бавнд Бруці при Канал Рд.
Проф. Одарченко говоритиме про офіційне ставлення до творчости Шевченка сьогодні на Україні. **Управа Клюбу.**

Українська Православна Парафія СВ. ТРОЙЦІ
836 Lyons Avenue, Irvington, N.J.
запрошує Українське Громадянство на

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

що відбудеться

у суботу, 16-го березня 1968 року
В ЗАЛІ ПАРАФІЇ о год. 7-ій веч.
ВИЗНАЧНИЙ ПОЕТ, ПИСЬМЕННИК і ДРАМАТУРГ

ЛЕОНІД ПОЛТАВА

матиме гостинний виступ вперше перед Нюаркською Громадою.
У ВЕЧОРІ ВРАТИМУТЬ СПІВУЧАСТЬ:
АННА ГАВДЯК, сопрано — сольоспів;
ЄВГЕНІЯ ВОЛЬЦ, фортеп'ян — „Увертюра" з опери В. Овчаренка „Лис Микита" і уривок з оперети „Лісова Царівна"; також музичний супровід;
ІВАННА КОНОНІВ і МАРІЯ ВОЖАКІВСЬКА — рецитація віршів;
ЄВГЕНІЯ ПОЛТАВА — Вибрані твори для дітей.
Уривки з оперет — тасьма. Наприкінці гостина часм.
Вступ: $1.50, для молоді $0.50.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Наукове Засідання

Комісії для збереження і вивчення спадщини Володимира Винниченка.
Доповіді:
ГРИГОРІЙ КОСТЮК: Проблеми вивчення і публікації недрукованих творів Володимира Винниченка.
СЕМЕН ПОГОРІЛИЙ: Чотири недруковані романи Володимира Винниченка.
Засідання відбудеться в неділю, 17-го березня 1968 року о 5-ій год. дня в будинку Академії: 206 Вест 100 вул., Ню Йорк, Н. Й.

ЗАКЛИК

Ініціятивна група б. учениць середніх жіночих шкіл м. Перемишля звертається отсим **ЩЕ РАЗ** до Товаришок, що живуть в ЗДА і в Канаді з закликом і проханням про пожертви на видання **„Мойсея" І. Франка з заставками і рисунками бл. п. проф. Олени Кульчицької.**

Це видання реалізує Укр. Вільна Академія Наук в ЗДА, при співпраці мистця **Я. Гніздовського,** в першу річницю смерти мисткині; наша фінансова участь в ньому буде найкращим виявом нашого пієтизму до нашої дорогої вчительки.

Одночасно прохаємо тих Товаришок, які дотепер не повернули пересланих їм раніше збіркових лист з числами: 2-б) Торонто, 2-в) Вашингтон, 2-г), 2-е) і 2-ф) Шікаго, звернути їх на подану внизу адресу **найпізніше до 26 березня ц. р.** З огляду на конечність замкнути збірку і передати всі листи до перегляду і контролі, просимо не зволікати.

За ініціятивну групу:
Марія Бадан-Даниш, 240 E. 5th St., New York, N.Y. 10003

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ І АКАДЕМІЧНИХ ТОВАРИСТВ „ЗАРЕВО"
— влаштовує —

в суботу, 16-го березня 1968 року
о год. 5-ій по пол.
в Українському Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, при 149, 2-га Евеню

СТУДІЙНО-НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

на загальну тему:

СУЧАСНІ ШУКАННЯ В УКРАЇНІ

(Аналіза краєвих матеріялів — В. Чорновола, І. Кандиби, Л. Лук'яненка, М. Масютка, С. Караванського й інших)

Програма Конференції:
Проф. Михайло Пап: „Державно-політичні елементи в способі думання українця в СССР".
Проф. Всеволод Голубничий: „Юридичні моменти в боротьбі за права України".
Ред. Остап Тарнавський: „Захалявна і література фальшу в Україні".
Проф. Володимир Бакум: „Морально-етична база підпільної України".
Конференцію відкриє П. Дорожинський, голова ЦП „Зарева", а нею кермуватиме **д-р Марко Антонович.**

Денвер, Колорадо

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ УНР

Після проклямації „Дня Української Незалежности", яку доконали і губернатор стейту Колорадо — Джан А. Лов та мейор Денверу — Тома Г. Курріґан, в рамах зачатого ювілею українці Денверу влаштували 16-го лютого величавий бенкет у залі одного з кращих готелів Денверу — Космополітен.

Підготовкою бенкету занявся Екзекутивний Комітет з представників усіх українських організацій в Денвері. Комітет очолив голова місцевого Відділу УККА — інж. Мирослав Кальба. Програма бенкету розпочалася внесенням пластунами державних прапорів — американського та українського. Американський державний гимн відіграла на фортепіяні панна Христина Кузьмич, а український національний гимн відспівали всі присутні.

Понад 200 гостей засіли за столи. Кожний гість мав перед собою програму бенкету виконану у формі гарної брошури, на обкладинці якої видніла, у мистецькому виконанні, українська державна емблема — золотий тризуб на синьому тлі і ювілейна дата.

За почесним столом засіли українські православний і католицький священики — о. Теодозій Діятелович і о. Павло Смаль, 14 ветеранів українських визвольних змагань, представники уряду та поневолених народів і Почесний та Екзекутивний комітети ювілейного святкування.

Бенкет започаткував о. Теодозій Діятелович молитвою за український нарід, а після того голова Відділу УККА інж. Мирослав Кальба привітав гостей і закликав вшанувати поляглих в боротьбі за волю України однохвилинною мовчанкою.

Відтак він покликав на майстра церемонії Ґреґора Л. Пірсона, відомого приятеля української визвольної справи. Після того гостя з Шикаґо артистка Ія Мацюк відспівала дві пісні. Слухачі були глибоко вдячні співачці. і тим, що постаралися про те, щоб вона вперше прибула до нас. Вона причинилася до імпрезового успіху. На фортепіяні гарно акомпаніювала п. Христина Кузьмич. Вона виконала сольо рапсодію Й. Брамса, Опус 72 чис. 2, і за це нагородили її гучними оплесками. Пані Ія Мацюк відспівала ще дві пісні „Думку" Степового та „Жита Гнатишина при акомпаніяменті панни Христини Кузьмич. І знов в нагороду гучні оплески присутніх.

Промовляли: голова УККА інж. Мирослав Кальба, проф. Степан Глушко, представник неприсутнього в той час в Денвері губернатора — Лю Мідлміст, представник мейора Денверу — Р. Тейон та сенатор ЗДА — Пітер Г. Домінік.

Приємно ствердити вдалий виступ всіх наших промовців на бенкеті. То ж не дармо гості нагороджували промовців рясними оплесками.

Дуже добре, коротко і річево промовляв енергійний голова УККА Відділу інж. Мирослав Кальба. Незвичайно приємно було слухати учасника визвольних змагань проф. Степана Глушка. Це промовець старшої школи, що не любить заглядати до записок і говорить за всіма вимогами красномовства.

Згадані вже представники губернатора стейту Колорадо і мейора Денверу вітали українців з ювілеєм та бажали, щоб український нарід якнайскорше дочекався державної незалежности. Вкінці промовив сенатор Пітер Г. Домінік. Всі присутні встали та рясними оплесками його привітали. Сенатор Домінік, який прибув на бенкет в товаристві своєї дружини, є добре обізнаний з українською визвольною справою. Основна думка його промови така, що треба визволити не тільки Україну, але й усі поневолені московською імперією народи. То ж не диво, що ціла заля гостей спонтанно перервала оплесками його промову, а при кінці зробила сенаторові овацію, вставши з місць.

Містер Ґреґорі Л. Пірсон, бувший кандидат на федерального конґресмена в останніх виборах, прекрасно сповняв ролю майстра церемонії. Думаю, що кращого вибору на цю функцію не можна було зробити.

Бенкет закінчив молитвою о. Павло Смаль, парох української католицької церкви в Денвері.

Очевидно, що до успіху бенкету причинилося багато громадян доброї волі. З браку місця не можемо їх всіх вичислити, і тому згадаємо тих, котрі несли відповідальність за нього і вложили багато труду.

Ними були члени Екзекутивного Комітету: Мирослав Кальба — голова, Іван Костюк — перший заступник голови, Петро Олексієнко — другий заступник, Степан Орищин — секретар, Іван Бензівський — скарбник, пані Джеймс Г. Роджерс — секретарка англійською мовою. З особливістю треба підчеркнути заслуги пані Роджерс, американки українського походження, замужньої за братом відомого і довголітнього конґресмена Байрона Роджерса.

Українські учасники бенкету йшли домів з повним вдоволенням і гордістю, а чужі гості з респектом до поневоленого, але нескореного українського народу.

К. Крупський

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ
Б-ва „Броди-Лев" Інк.
— відбудуться —
дня 23-го березня 1968 р.
в УНДомі, 140 2-га евеню, Ню Йорк, Н. Й.
кімн. ч. 25. Год. 5-та веч.

Книга, що на вичерпанні,

це — нагороджений Франківською літературною нагородою УЛФонду альбом поезій

Т. КУРПІТИ

БЛАКИТНІ ТРОЯНДИ

Найлюксусовіше видана українська книга на еміграції.
Збірник хвилюючих поезій, що його супроводять праці найвідоміших діячів нашої культури.
Український літературний твір, що одержав високу оцінку літературної критики.
Українська книга, що вже її перекладають на чужі мови.
Ціна з пересилкою 6 долярів.
Замовлення слати на адресу:
T. KURPITA
737 N. Oakley Blvd. Chicago, Ill. 60612 USA

Увага! Лігай Веллі! Увага!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ ВІДДІЛ ЛІГАЙ ВЕЛЛІ
— влаштовує —

АКАДЕМІЮ

У 50-РІЧЧЯ

Української Самостійної Державности

в неділю, 17 БЕРЕЗНЯ 1968 р., о год. 4 по пол.
в залі CEDAR CREST COLLEGE
30th and Walnut Streets, Allentown, Pa.
В академічній частині приймають участь: **пор. УПА Л. Футала** — головний бесідник в українській мові, в англійській — **Ю. Купчинський.**
У вокально-музичній: виступ **Українського Чоловічого Хору Лігай Веллі** під дир. **В. Двораківського,** акомпаніямент **д-р С. Блащак,** дует бандуристів **Р. Левицький і В. Юркевич,** виступ **танцювальної групи Осередку СУМА ім. Т. Чупринки** із Філядельфії під кер. **М. Солтиса та спільна рецитація дітей школи українознавства при СУА** з Бетлегему. Конферансьє — **проф. А. Кіпа.**
Святкування відбудеться на чолі з почесним комітетом українського духовенства та визначних особистостей ам. суспільно-громадського і політичного світу.
Запрошуємо усе Українське Патріотичне Громадянство до участи в золотому ювілеї Української Державности. **ВІДДІЛ УККА ЛІГАЙ ВЕЛЛІ**

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ
П'ЯТНИЦЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ, о 8-ій год. веч.
має доповідь

ЛЕВ ОРЛИГОРА

Тема:
„МИСТЕЦТВО І ДУХОВНЕ ЖИТТЯ ТРИПІЛЬСЬКОЇ ДОБИ
(Праісторичної України)

•

ФІТУСМ (Філософсько-Історіознавче Т-во Української Студіюючої Молоді), Монтреаль — Ню Йорк
СУБОТА, 23-го БЕРЕЗНЯ, о 7-ій год. веч.
в УНДомі (Ню Йорк, 2 Аве і 9 вул.) має ДОПОВІДЬ **ЛЕВ ОРЛИГОРА. Тема: „Історія народження і розвитку свідомости праукраїнських племен. Нові епохальні відкриття про історію стародавньої України (Руси)".**
ПИТАННЯ. ДИСКУСІЇ. ОВМІН ДУМКАМИ.

ОСЕРЕДОК СУМА ім. ген.-хор. Т. ЧУПРИНКИ в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —
в НЕДІЛЮ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1968 р. о год. 5-ій по пол.

ВЕЧІР МУЗИКИ, ПІСНІ І ТАНКУ

в залі УНДому при 961 Weathersfield Avenue, Hartford, Conn.
В програмі: **Дівочий Хор — диригент Роман Степаник; Ансамбль Бандуристок — кер. П. Данилів; Танцювальний Ансамбль „Верховинці" — кер. О. Ґенза; Оркестра Б. Гірняка.**
Щиро запрошуємо Українське Громадянство м. Гартфорду й околиці.
Квитки можна набути в Осередку СУМА в Гартфорді.

Виправлення помилки

У 47-му числі „Свободи" з 12-го березня в новинці про Шевченківський Концерт в Ню Йорку не згадано про один пункт мистецької програми, а саме про те, що пані О. Кириленко-Шуган виконувала „Шевченкове слово", рецитуючи поезії поета.

Ще в справі тестаментів

(Закінчення зі *стор. 2-ої)*

це тут широко розводитися. згадаю тільки, що мали і мають місце довготривалі й дуже коштовні судові процеси в деяких стейтах, які роблять перепони, наприклад, підсовєтським спадкоємцям користати зі спадку, який знаходиться в ЗДА. При чому деякі стейти (на заході ЗДА) виправдують своє неґативне становище відсутністю взаємности (lack of reciprocity) між Совєтським Союзом і ЗДА, а деякі (головно на сході) тим, що підсовєтські спадкоємці не мали б можливости користати з американського спадку („laws on benefit, use and control");

5) Але правну пораду слід засягнути у фахівця (і то з практикою в цій ділянці), а не у „нотаря-юриста", бо таких у ЗДА, як відомо, майже нема. Нотаріят у нас, це переважно побічне зайняття осіб, які з правом мало або нічого спільного не мають.

Нарешті додам, що нотаріяльний примус при укладанні тестаменту загалом не був знаний і на наших землях, зокрема там, звідки походять читачі „Місіонаря" або їхні предки. Бо в Галичині нотаріяльний тестамент був лише одним із кількох родів тестаменту (усний, письменний - власноручний, невласноручний зі свідками, судовий і т. п.). Не знає нотаріяльного примусу і польський кодекс з 1964 р., а знає тільки Цивільний Кодекс УССР з 1964 р., який постановляє в статті 541, що „заповіт повинен бути укладений у письмовій формі з зазначенням місця і часу його укладення, підписаний особисто заповідачем і нотаріяльно посвідчений". Хоч, з другого боку, наступна стаття 542 передбачає цілий ряд вийнятків.

Д-р Зенон Нижанковський
адвокат, правн. спец.
Прав. Відділу Конґресової Бібліотеки

Великий успіх кінофільму „Жорстокі світанки"

Ню Йорк. — В кінці тижня та в понеділок і вівторок у великій і постійно заповненій по береги залі УНДому тут демонструвалвсь перший український повнометражний звуковий і кольоровий фільм „Жорстокі світанки", за повістю С. Любомирського, продуцент Володимир Васик, режисер Іван Красний. Підготова і продукція цього фільму тривала близько чотирьох років у м. Ошаві та околицях у Канаді, які дуже нагадують підгірські околиці Карпат. Тема фільму — боротьба УПА проти частини совєтської армії та спеціяльної частини НКВД в повоєнних роках. Старші реаґували на фільм не раз сльозою, а молодь і діти — спонтанними оплесками. До докладнішої аналізи цього фільму ще повернемось.

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. мґр-а

СОФРОНА ЛЕВИЦЬКОГО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в церкві св. І. ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ
в понеділок, 18 березня 1968 р.
о год. 8:30 рано
ЛЕОНІЯ — дружина
Д-р СОФІЯ ШЕБУНЧАК — донька

Замість квітів на свіжу могилу
БЛ. П.
Д-ра Йосипа Антона Слоневського
складаємо 20.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі.
•
Вельмишановній опечаленій Дружині Покійного пересилаємо щирі вислови нашого глибокого співчуття.
МАРІЯ і МИКОЛА ГІРНЯКИ

Замість квітів на могилу
св. п. **АПОЛОНА ПАВЛОВИЧА ТРЕМБОВЕЦЬКОГО**
складаємо 20.00 долярів
на УВАН у США.
Петро і Марія ОДАРЧЕНКО

Українська Православна Парафія св. Андрія у Вашингтоні, Д.К.
замість квітів на свіжу могилу
св. п. о. **ВОЛОДИМИРА ПИЛИПЦЯ**
великого українського патріота-соборника
складає 25.00 долярів
на Т-во Українських Воєнних Інвалідів.
ВШановній Родині висловлюємо сердечне співчуття.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ і ОКОЛИЦЯ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ
повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —
в неділю, 24-го березня 1968 року
о год. 2-ій по пол.
в залі Українського Спортового Осередку „ТРИЗУБ" при 4930 Н. Брод вул., Філядельфія, Па.
До участи в зборах запрошуємо предсідників, секретарів, касирів і конвенційних делеґатів слідуючих Відділів УНСоюзу:
10, 45, 48, 62, 83, 105, 116, 128, 153, 156, 163, 166, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 388, 397, 422, 424, 430, 479.
НА ПОРЯДКУ ДНЯ:
1) Огляд праці Округи та її Відділів в 1967 році — **СТЕПАН ГАВРИШ**
2) Доповідь про напрямні УНСоюзу у його ювілейні роки — д-р **ЯРОСЛАВ ПАДОХ**
3) Затвердження пляну праці на 1968 рік
4) Справа ювілейних святкувань 75-ліття „Свободи", які відбудуться 6-го квітня 1968 р. у Філядельфії
5) Вручення почесної плякети Окружному Комітетові за зорганізування найбільшого числа членів у 1967 р. та плякети членства Клюбу Заслужених Союзовців інж. Тихонові Тещукові й зірок давнім членам Клюбу

У зборах візьмуть участь:
Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН, гол. Контр. Комісії
Д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ, головний секретар
ІВАН ОДЕЖИНСЬКИЙ, головний радний
Громадянство заінтересоване справами УНС будемо щиро вітати.
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Степан Гавриш, голова; Іван Данківський, касир; Петро Тарнавський, секретар

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК
Субота, 6-го квітня 1968 р., 7-ма год. веч.
АВДИТОРІЯ FASHION INSTITUTE
225 West 24th Street, New York, N.Y. (між 7-8 евенями)

ВЕСНЯНИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ЯРМАРОК

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:
Г. АНДРЕАДІС — меццо-сопрано; **„ВЕРХОВИНА"** — жіночий квартет з Торонта; **„КАРАВАНА"** — мужеський квартет; **М. ПРИШЛЯК, Л. СЕРДЮК, І. КЕРНИЦЬКИЙ-ІКЕР; С. КРИЖАНІВСЬКИЙ; М. ПОНЕДІЛОК.** Хореографія — **О. ІВАСІВКА.**

Твін-Ситі, Мінн.

РОКОВИНИ КРУТ В ТАВН - СИТІ, МІННЕСОТА

Комітет Молодечих Організацій при Відділі УККА в Міннесоті (СУМ, МУН, Пласт і ОДУМ) 4-го лютого в 4-ій годині по полудні влаштував концерт в пам'ять 50-ліття бою під Крутами в Українсько - Американському домі міста Міннеаполіс.

„Високодостойні учасники Свята Героїв Круг, у 50 річницю геройського чину молоді, я в імені нашої Молодечої Організації вітаю всіх присутніх (їх було коло 400 осіб), прошу встати і хвилинною мовчанкою вшанувати їхню пам'ять..." — так звернулася до присутніх голова Молодечого Комітету Оксана Левицька (СУМ). Стефанія Ковальчук (СУМ) відкрила програму концерту співом американського гимну.

Вступне слово голови Молодечого Комітету було коротке і дало відповідний настрій до прослухання реферату Христини Амбрузяк (Пласт).

„Сьогодні в 50-ліття того чину, ми з гордістю можемо сказати, що їхні ідеї живі. Війна не є програна. За ті ідеї сьогодні бореться волелюбний нарід на кожному континенті нашої плянети... Ми, дорогі друзі студенти, маємо бути горді з того, що першими борцями в обороні волі, були Крутянці, вони породили нових борців, включно з Українською Повстанською Армією...

Ці події дотикають і нас, бо ми є частиною їх. Ми діти і внуки многострадального українського народу, ми опинилися зі своїми батьками на еміграції — творимо українсько - американську молодь, яка має бути вірною ідеалам нашої нації і прагнути допомогти своїм землякам на рідних землях знайти своє завершення в створенні Незалежної, Соборної Української Держави. В цім нам, Боже, Допоможи!"

Мистецьку частину програми відкрито дівочим хором (СУМА) під керівництвом інж. Євгена Карпяка і акомпаніяментом Христини Ленчук. Хор проспівав три пісні. Мелодеклямація Андрія Каркоця під акомпаніямент сестри Орисі (МУН) „Коли ви вмирали". Три сестри Галя, Тетяна і Єля Вовківни виконали в'язанку українських пісень. Люба Левицька продеклямувала Ф. Невестюка „Вітре". Дівочий квінтет Пласту — Христина Амбрузяк, Оля Галій, Люба Дудар, Люба Паньків і Володимира Таращук проспівали Гайворонського „Ой, впав стрілець" і „Писаний камінь". Тріо на флейтах Христина Амбрузяк (Пласт), Орися Каркоць (МУН), Оксана Левицька (СУМ) під акомпаніямент Люби Левицької (СУМ) виконали „Україно моя", а Тамара Миронюк (МУН) уривок з поеми Мандрики „Крилате плем'я України". Члени юного ОДУМУ Галя і Федь Гасві, Олег Гончаренко, Катя Проценко, Маруся Семенюк, Ірена і Оля Татарко, Олена Товстопят і Ліда Хоролець під керівництвом пань О. Романовської і О. Хоролець виконали групову декляміцію „На брамі України".

Українським національним гимном всі члени молодечих організацій разом з присутніми на залі закінчили це свято, таке свіже, повне вражень, а головне заініційоване, підготовлене і виконане на високому рівні самою молоддю.

Валентина Єрмоленко

На побоєвищах В'єтнаму: вояки американської морської піхоти в оточеній ворогом базі Кесань прилягли до землі, як американський гелікоптер з постачанням для них намагається осісти на базі під постійним ворожим обстрілом.

ГЕНЕРАЛ ЕМІЛЬ КАНТАРЕ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА НОВОГО ШЕФА французького генерального штабу. Попередній шеф штабу, генерал Шарль Айллере, згинув три дні тому в летунській катастрофі разом з своєю дружиною і донькою в поворотній до Парижа дорозі з східньої Африки.

ОПДЛ запрошує передплачувати бібліотеку „Нашим дітям"

Торонто. — Правління Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова звернулося до громадянства у країнах вільного світу із закликом передплачувати для своїх дітей і молоді щорічні видання ОПДЛ у серії „Нашим Дітям": 6 книжок за 6 дол. річно. Найновіше й заключне видання в тій серії з 1967 р. — це збірка Т. Білецької „Бабусини казки", яка щойно появилась, з прегарними ілюстраціями відомого мистця з Венесуелі Галини Мазепи. До друку підготовано вже книжечки чотирьох авторів для дітей, матеріяли для „Української Дитячої Енциклопедії" та ін., українські письменники для дітей за кордоном мають багато не опублікованих творів через фінансову скруту в ОПДЛ, яка постає внаслідок того, що видання не знаходять собі дороги до рук дітей і молоді, а таку дорогу вони можуть знаходити тільки завдяки увазі батьків. Тим часом, як сказано в заклику з нагоди 20-річчя діяльности ОПДЛ, „відмовитись від рідної дитячої літератури — це відмовитись від фундаменту нашого українського виховання, без якого не збудувати ні мурів, ні даху нашого національного храму."

Щоб утримати щорічне видання дитячої бібліотеки „Нашим Дітям", треба щонайменше 3,000 передплатників. Правління ОПДЛ просить громадянство звернути особливу увагу на виховання дітей в дусі рідної мови і культури, бо без них наші діти будуть втрачені, а наші будови — від церков до домів і клюбів — швидко спорожніють. Шість кольорових книжечок з серії 1967 р. коштують 6 дол., така ж сума і на 1968 рік. Пересилати чеком, або „моні-ордером", до Видавництва:

Nashym Ditiam — OPDL, c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathurst Street, Toronto 2B, Ontario, Canada.

Правління ОПДЛ, яке очолює довголітній редактор дитячих видань Богдан Гошовський, закликає:

„Станьте передплатником — передплатіть дітям рідну бібліотеку „Нашим Дітям" та організуйте масову передплату між знайомими в парохії, Рідній Школі, у молодечих, жіночих і інших товариствах та установах:

Проведіть у вашій парохії і Рідній Школі постанови про:

а) Обов'язкову передплату бібліотеки „Нашим Дітям" для кожної дитини і учня-учениці Рідної Школи.

б) Найменше дві обов'язкові лектури кожного шкільного року в кожній клясі Рідної Школи.

в) Дарунки рідної книжки-пам'ятки дітям з нагоди першого св. причастя, св. Миколая, Різдва, Великодня, уродин, ім'янин, а особливо на закінчення шк. року і літнього табору.

Жертвуйте і збирайте пожертви на видавничий фонд бібліотеки „Нашим Дітям" — дитячі ілюстровані та ще в кольорах видання особливо коштовні і їх поява можлива тільки при фінансовій допомозі загалу громадянства та окремих фундаторів-меценатів."

ВШАНОВУЮТЬ А. ГАЛАНА

Українці в місті Рочестері відзначають життєвий і творчий ювілей письменника А. Галана. 23-го березня ц. р., о 7-ій вечора в залі українського клюбу (1101 Нортон ст.) відбудеться бенкет - прийняття. Доповідь про творчість ювілята виголосить письменник Улас Самчук із Канади. Вшанування ювілейних дат письменника А. Галана влаштовується під протекторатом Президії еміграційного Об'єднання Письменників України „Слово".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1968 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. в 6-ій год. веч. в домівці УНДому. Того самого вечора о год. 7-ій відбудуться Річні Загальні Збори Окружного Комітету УНС. Просимо всіх членів взяти участь. — Управа.

СУБОТА, 16-го БЕРЕЗНЯ 1968 р.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 156-ий Відд. о год. 7:30 веч. Проситься чл. прибути. — В. Новак, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 8-ій веч. в Ігол Гол, 210 Чорч ст. Проситься чл. прибути. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Б-ва св. Юрія — 239 Відд. від год. 3:30 до 4:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 847 N. Franklin. Д-р В. Галан, предс., Мих. Ковальчук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 117-ий Відд. о год. 6:30 веч. в домівці українських католицьких ветеранів, 33 Е. 7 вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Анна Васараб, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1968 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гарріс Аве. Проситься чл. прибути на збори. Будуть важні справи до обговорення. — Управа.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія — 288 Відд. с год. 12-ій дня в Укр. Амер. Клюбі при 218 Линн Аве. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори С-ва ПД Марії — 112 Відд. по 2-ій і 3-ій Сл. Божій в залі церкви св. ап. Петра і Павла при College Ave. і W. 7th St. — Іванна Добрянська, рекр. секр.

ПІТСБУРГ, Па. Збори 96-го Відд. о год. 2:30 по пол. в парафіяльній залі св. Івана Хрестителя при 7-ій вул. S. Side Pittsburgh. — О. Полатайко, рек. секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься всіх членів взяти численну участь. Нова Управа на 1968 р.: В. Новацький, предс., І. Влиха, заст. предс., П. Головачук, фін. секр., Н. Михайлишин, кас., В. Марущак, рекр. секр. Мужі довір'я: А. Барна, Й. Кашалаба. Опікуни хворих: С. Задорожний, С. Андрусишин. Прапорщики: І. Вілоган, М. Тиньо. Господар І. Хомко. Контр. Комісія: інж. В. Чайківський, гол., проф. І. Рудакевич, І. Чуйко, члени. — В. Марущак, рек. секретар.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Квартальні збори С-ва Любов — 37 Відд. по полуд. в УНДомі, 214 Fulton St. Проситься прибути і вирівняти залеглі вкладки. Буде звіт Управи і Контр. Комісії та інші важні справи до полагодження. На річних зборах 17 грудня 1967 р. вибрано Управу: Анна Погранична — предс., Катерина Корсон, заст. предс., Анна Гнатюк, фін. і рек. секр., Анна Реклайтес, кас., Ольга Лустер і Марія Барляк — Контр. Комісія. Марія Полевчак, делеґатка до Нар. Дому. Проситься прибути на означений час.

Посмертні згадки

МИХАЙЛО КОСТІВ, довголітній член 142 Відд. УНСоюзу в Елізабет, Н. Дж., помер 12 січня 1698 р., проживши 79 р. До УНСоюзу вступив 1934 р. Похорон відбувся 15 січня ц. р. з укр. церкви св. Володимира. Полишив в глибокому смутку дружину Ольгу з дому Орловська, 2 доньки: Марію й Анну, 8 внуків і 5 правнуків та велику родину в краю.

Вічна Йому Пам'ять!

КАТЕРИНА КАЛЬМУК, членка Т-ва Сокіл — 336 Відділ УНС в Клівленді, Огайо, померла по довгій недузі 10-го лютого 1968 р. Народжена в селі Коровичі, пов. Перемишляни, Україна. Не мала тут жадної родини. Залишила у смутку сестру і брата Андрія в Україні. Похорон відбувся 14-го лютого 1968 р. з похоронного заведення до укр. правосл. церкви св. Володимира Вел., при участі приятелів та членів Т-ва, а опісля на цвинтар Бруклин Гайтс.

Вічна Їй Пам'ять!

Гр. Кісіль, секр.

СТЕПАН ОСЛАВСЬКИЙ, довголітній член 94-го Відділу УНС в Гамтрамк, Миш., помер 30-го вересня 1967 р. на 45-му році життя. Покійний походив зі с. Глідно, повіт Кросно. До УНСоюзу вступив 20 вересня 1950 р. Залишив у смутку дружину Александру. Похорон відбувся 4-го жовтня 1967 р. на Мт. Олівет кладовище в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Борискевич, рек. сек.

СТЕПАН КІКЦЬО, б. довголітній член Б-ва св. о. Миколая — 78 Відд. УНС в Майнерсвил, Па., помер 7-го жовтня 1967 р. в лікарні у Потсвил, Па. після довгої і важкої недуги на 61-му році життя. Покійний нар. 8-го листопада 1906 р. в Тінділ, Па., а до УНСоюзу вступив у вересні 1922 р. Залишив у смутку дружину Тересу. Похорон відбувся 11-го жовтня 1967 р. до місцевої церкви св. Станислава, а звідтіль на цвинтар св. Станислава при численній участі рідних, приятелів, знайомих, а передусім союзовців.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Петрущьо, секр.

ІВАН РОМАНЮК, член 106-го Відд. УНС св. о. Миколая в Шикаґо, Ілл., помер 10 лютого 1968 р. в Шикаґо, Ілл. Покійний нар. в Микуличині, пов. Надвірна, Зах. Україна, був членом 106 Відд. УНС від 1951 р., член багатьох українських організацій в Шикаґо, платник Народ. Фонду УККА, власник м'ясарського підприємства. Залишив в смутку вдову Стефанію зі Шлапаків та ближчу і дальшу родину в ЗДА і Україні. Похорон відбувся 13 лютого 1968 р. з похоронного заведення до укр. кат. церкви св. о. Миколая, а відтак на цвинтар св. о. Миколая в Шикаґо.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Іванюк, предс.

ВІКТОР МАТЧАК, член 46-го Відд. УНС в Ню Йорку, Н. Й., помер несподівано 9-го січня 1968 р., проживши 53 роки. Покійний жив у Longmeadow, Mass., приїхав до Ню Йорку і тут помер. Нар. 17 листопада 1914 р. в Ню Йорку, довший час був касиром 46-го Відд., який зорганізував Його батько бл. п. Степан Матчак. Живши в Ню Йорку, цікавився справами Відділу та УНСоюзом. Покійний полишив у великому смутку дружину Анну з дому Марусевич і 3 дітей. Похорон відбувся 13-го січня 1968 р. у Лонґмедов, Масс. на місцевий цвинтар.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

Сенатська Комісія відкладає справу допомоги закордонним державам

Вашингтон. — Сенатська Комісія Закордонних Справ заявила 11-го березня, що вона не розглядатиме справи допомоги закордонним країнам так довго, поки Уряд не дасть задовільні вияснення в справі війни у В'єтнамі. Уряд цього року запропонував на допомогу закордонові суму $2.9 більйона. Голова цієї Комісії сенатор Дж. В. Фулбрайт заявив державному секретареві Дінові Раскові, що ним очолювана Комісія не думає починати працю над проєктом про допомогу закордонним державам, бо її члени в першу чергу цікавляться плянами Уряду, як закінчити війну у В'єтнамі. Крім сенатора Фулбрайта промовляв ще сенатор демократ із Ореґону Вейн Морс, який сказав, що він запропонує зменшити суму на допомогу закордонові принаймні на 50 відсотків, бо решту повинні дати вбогим державам такі багаті держави, як Канада й Японія, які не мають збройних сил у В'єтнамі. Цікаве, що ні один сенатор не виступив в обороні Президентового законопроєкту. З цього виходить, що схвалення видатків на допомогу закордонові цього року натрапить на ще більші труднощі, як в 1967-му році, коли із запропонованої Урядом суми $3.9 більйона Конґрес скреслив майже один більйон.

ПРОПАДАЮТЬ ЦІННІ СЛОВНИКИ АНДРІЯ БАГМЕТА

Київський журнал „Україна" ч. 5 з лютого інформує, обурюючись неактивністю Інституту мовознавства АН УССР: „Коли „Вітчизна" припинила друкувати „Матеріяли" А. Багмета, редакція одержала десятки листів від письменників, учителів, лекторів, перекладачів з вимогою продовжити публікацію... Старий збирач українських вислоґів, задумливий мрійник Андрій Багмет, який так кохався у мові і був до кінця вірний своїй любові, півтора року тому помер. Його багаторічну працю кинуто напризволяще. Картки й рукописи псує негода, нищать гризуни. Гірко думати про це". З совєтської преси та з приватних листів з України відомо, що режим всіляко гальмує публікації українських словників, вперто продовжуючи політику русифікації неросійських народів в СССР.

ТАРЗАН, Ч. 5965. Джепа атакує!

Ватажок вюдю з рішучістю вхопив спис вбитого тубільця.

А тоді, з криком про помсту, він заатакував несподівано Білла Олмонда!

Але Тарзан, хоч зі зв'язаними руками, кинувся цілими своїми плечима на Джепу!